

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

«ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ»

Α. ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Τα σημάδια σταδιακής ανάκαμψης της χώρας αποτυπώνονται στη βραχυπρόθεσμη πορεία των βασικών μακροοικονομικών μεγεθών, στην επιβράδυνση της υποχώρησης του παραγόμενου προϊόντος, στη μείωση των τιμών, την αύξηση των εξαγωγών. Τα προβλήματα βέβαια παραμένουν πολλά και οι επιπτώσεις στην ανεργία και την απασχόληση είναι σημαντικές. Η προσπάθεια για την εξυγίανση των δημόσιων οικονομικών και ο εξορθολογισμός των δαπανών αποτελούν αναγκαία συνθήκη για την ανάταξη της εθνικής μας οικονομίας.

Η προσπάθεια, όμως, αυτή δεν θα ήταν ολοκληρωμένη και αποτελεσματική, αν δεν συνδυαζόταν με ένα ευρύ πλαίσιο διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων στους παραγωγικούς τομείς της οικονομίας μας και στη λειτουργία της δημόσιας διοίκησης και κυρίως στην αναμόρφωση της φορολογικής νομοθεσίας και στον εκσυγχρονισμό της φορολογικής διοίκησης. Βασική επιδίωξη αποτελεί, ειδικά στην εξαιρετικά κρίσιμη για την οικονομία και την κοινωνία μας περίοδο που διανύουμε, η δίκαιη αναδιανομή του εισοδήματος και η φορολογική δικαιοσύνη προκειμένου αφενός μεν να χρηματοδοτούνται, και να παρέχονται δημόσιες υπηρεσίες ποιότητας προς τους πολίτες καθώς και να προστατεύονται τα δημόσια αγαθά που είναι απαραίτητα για τη συνεκτική λειτουργία της κοινωνίας μας και αφετέρου να αντιμετωπίσουμε την οικονομική αδικία που γεννά η φοροδιαφυγή και η φοροαποφυγή.

Προς την κατεύθυνση αυτή προχωράμε με συστηματικό τρόπο στη δημιουργία ενός σταθερού, κοινωνικά δίκαιου και αποτελεσματικού φορολογικού συστήματος. Το πρώτο βήμα έγινε με το νέο Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, ο οποίος παρακολουθεί και λαμβάνει υπόψη τις καλύτερες διεθνείς πρακτικές, περιλαμβάνει σημαντικές διατάξεις για την καταπολέμηση της φοροαποφυγής και φοροδιαφυγής ενώ θα ακολουθήσουν διατάξεις για τον εξορθολογισμό των υφιστάμενων φορολογικών κινήτρων προκειμένου να ενισχυθεί η διαφάνεια και ο έλεγχος σε φορολογικά κίνητρα και καθεστώτα και παράλληλα να απλοποιηθεί το πλαίσιο για την ενίσχυση των αναπτυξιακών και παραγωγικών δυνατοτήτων της χώρας.

Για να λειτουργήσει αποτελεσματικά ο νέος Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος και για να έχει η χώρα και η φορολογική διοίκηση στη διάθεσή της ένα σύγχρονο φοροελεγκτικό πλαίσιο που θα διασφαλίζει την είσπραξη των εσόδων του Δημοσίου και θα επανασυστήνει δεσμούς εμπιστοσύνης και συνεργασίας μεταξύ φορολογούμενου πολίτη και κράτους, προωθείται με τις διατάξεις του παρόντος σχεδίου νόμου ο Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας. Με τις προτεινόμενες

διατάξεις του Κώδικα επιχειρείται η θέσπιση ενός ανεξάρτητου συστήματος κανόνων που θα διέπει διάφορα στάδια της φορολογικής διαδικασίας αφενός ως προς τις φορολογικές υποχρεώσεις των υποκειμένων των αναφερομένων στον Κώδικα φορολογιών και αφετέρου ως προς τη διαδικασία της είσπραξης των προερχόμενων από φόρους και τέλη δημοσίων εσόδων. Για πρώτη φορά εμπλέκονται στο ίδιο νομοθέτημα διατάξεις που αφορούν παράλληλα φορολογία εισοδήματος, Φ.Π.Α. Βιβλία και Στοιχεία, είσπραξη (Κ.Ε.Δ.Ε), έλεγχο καθώς και θέματα οργάνωσης.

Ο Κώδικας ενσωματώνει και απλοποιεί διάσπαρτες διατάξεις της πρωτογενούς και δευτερογενούς νομοθεσίας που αφορούν τις φορολογικές διαδικασίες, τη σχέση μεταξύ φορολογούμενου και φορολογικής διοίκησης και τις διαδικασίες είσπραξης των φόρων. Εισάγει νέους και σύγχρονους τρόπους προσδιορισμού του φόρου, επαναξιολογεί τα προνόμια του Δημοσίου και επιδιώκει να επαναθεμελιώσει τις σχέσεις μεταξύ της φορολογικής διοίκησης και του φορολογούμενου σε υγιέστερη και δικαιότερη βάση.

Ο Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας παρακολουθεί τις καλύτερες διεθνείς πρακτικές, είναι απλοποιημένος και εύληπτος και διευκολύνει τους φορολογούμενους στη συνεργασία τους με τη διοίκηση. Περιλαμβάνει διατάξεις για την καθολική απόδοση ΑΦΜ, τη χορήγηση φορολογικής ενημερότητας και βεβαίωσης οφειλής, τις περιπτώσεις άρσης και διατήρησης του απορρήτου για την αποτελεσματικότερη λειτουργία του ελεγκτικού μηχανισμού της φορολογικής διοίκησης, περιγράφει τις έμμεσες μεθόδους ελέγχου και αναφέρεται σε γενικές και ειδικότερες διατάξεις κατά της φοροδιαφυγής. Επίσης, ορίζει τη διαδικασία είσπραξης των φόρων και τη δυνατότητα του πολίτη να εντάσσεται σε προγράμματα ρύθμισης υπό προϋποθέσεις, εγκαθιστά μέτρα διασφάλισης υπέρ του Δημοσίου για την είσπραξη των φόρων καθώς και για τις διαδικασίες αναγκαστικής εκτέλεσης, προβλέπει τόκους και πρόστιμα σε περίπτωση παραβάσεων και εκπρόθεσμης καταβολής φόρων ή και δηλώσεων. Τέλος, εντάσσεται πλέον στον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, με ορισμένες βελτιώσεις, το πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας της ενδικοφανούς προσφυγής από την Υπηρεσία Εσωτερικής Επανεξέτασης και εξορθολογίζεται το υφιστάμενο πλαίσιο προθεσμιών.

Ειδικότερα, στο Α΄ Μέρος του σχεδίου νόμου και με το πρώτο κεφάλαιο (**αρ. 1-9**) του νέου Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας εισάγονται γενικές διατάξεις, όπως οι ορισμοί, το πεδίο εφαρμογής του κώδικα, η κοινοποίηση των πράξεων στο δεύτερο κεφάλαιο (**αρ. 10-11**) γίνεται αναφορά στην υποχρέωση εγγραφής στο ΑΦΜ, στο τρίτο κεφάλαιο (**αρ.12**) περιέχεται το αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας, στο τέταρτο κεφάλαιο (**αρ.13-17**) περιλαμβάνονται διατάξεις για την τήρηση βιβλίων και στοιχείων, την παροχή πληροφοριών και το απόρρητο, με το πέμπτο κεφάλαιο (**αρ.18-20**) εισάγονται διατάξεις για την υποβολή της φορολογικής δήλωσης με επιφύλαξη ή χωρίς καθώς και την τροποποίηση αυτής, στο έκτο κεφάλαιο (**αρ.21-22**) εισάγονται διατάξεις για τις προεγκρίσεις τιμολόγησης ενδοομιλικών

συναλλαγών, με το έβδομο κεφάλαιο (αρ.23-29) για το φορολογικό έλεγχο και τις μεθόδους έμμεσου ελέγχου, με το όγδοο κεφάλαιο (αρ.30-39) περιλαμβάνονται οι τρόποι προσδιορισμού του φόρου, οι χρόνοι παραγραφής και γενικές διατάξεις για τη φοροδιαφυγή. Με το ένατο κεφάλαιο (αρ.40-52) εισάγονται διατάξεις για την εισπραξη του φόρου, τα προγράμματα ρύθμισης οφειλών, τα μέτρα για τη διασφάλιση του Δημοσίου για τις οφειλές και την αναγκαστική εκτέλεση καθώς και την αμοιβαία συνδρομή στην εισπραξη απαιτήσεων από φόρους στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στο δέκατο κεφάλαιο (αρ. 53-62) περιλαμβάνονται διατάξεις για την επιβολή και υπολογισμών των τόκων, για φορολογικές παραβάσεις και τα πρόστιμα που αντιστοιχούν, ενώ στο ενδέκατο κεφάλαιο (αρ.63-65) περιγράφονται οι ειδικές διοικητικές διαδικασίες και η ενδικοφανής προσφυγή. Τέλος, στο δωδέκατο κεφάλαιο (66-67) υπάρχουν μεταβατικές διατάξεις και ορίζεται η έναρξη ισχύος του κώδικα.

Στο Β' Μέρος του σχεδίου νόμου (αρ. 68) τροποποιούνται άρθρα του ν.3691/2008, ενώ στο Γ' Μέρος (αρ. 69-72) εισάγονται διατάξεις αρμοδιότητας των Υπουργείων Υγείας, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων καθώς και του Υπουργού Επικρατείας.

Β.ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 1

Γενικά

Με το άρθρο 1 ορίζεται ότι ο Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας καθορίζει την διαδικασία προσδιορισμού, βεβαίωσης και εισπραξης των εσόδων του Δημοσίου που ορίζονται στο άρθρο 2, καθώς και τις διοικητικές κυρώσεις για τη μη συμμόρφωση με την κείμενη νομοθεσία η οποία ρυθμίζει τα έσοδα αυτά.

Άρθρο 2

Πεδίο εφαρμογής

Στο άρθρο 2 ορίζεται, ότι το πεδίο εφαρμογής του Κώδικα καταλαμβάνει το φόρο εισοδήματος, το φόρο προστιθέμενης αξίας, το φόρο για την κατοχή ακίνητης περιουσίας και κάθε άλλο φόρο, τέλος, εισφορά ή χρηματική κύρωση, για τις οποίες κατά τη θέση σε ισχύ του Κώδικα ισχύουν οι διατάξεις της φορολογίας εισοδήματος ή του ΦΠΑ καθώς και τις χρηματικές κυρώσεις, οι οποίες προβλέπονται από τον Κώδικα. Ειδικά για το φόρο κατοχής ακίνητης περιουσίας, σημειώνεται ότι παρόλο που δεν έχει ακόμα θεσπιστεί πρόκειται για τον φόρο που θα αντικαταστήσει το 2014 το ΕΤΑΚ και το ΕΕΤΑ. Το πλήθος των διατάξεων του Κώδικα που αναφέρονται στο φόρο που σχετίζεται με την ακίνητη περιουσία επιβάλλει και τη σχετική αναφορά στο κείμενο του νόμου.

Άρθρο 3

Ορισμοί

Με το άρθρο 3 δίνονται οι έννοιες των όρων : «φορολογούμενος», «φυσικό και νομικό πρόσωπο», «νομική οντότητα», «φορολογική διοίκηση», «Γενικός Γραμματέας», «Υπουργός», «φορολογικός κάτοικος».

Άρθρο 4

Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων και ανάθεση καθηκόντων

Με το άρθρο 4 δίνεται η δυνατότητα στο Γενικό Γραμματέα των Δημοσίων Εσόδων να μεταβιβάζει αρμοδιότητες και να αναθέτει καθήκοντα του ιδίου ή της Φορολογικής Διοίκησης σύμφωνα με τον Κώδικα και την κείμενη νομοθεσία σε όργανα της Φορολογικής Διοίκησης, τα οποία και δύναται να ανακαλεί ελεύθερος οποτεδήποτε. Με τον τρόπο αυτό δίνεται ευελιξία στη φορολογική διοίκηση στην άσκηση των αρμοδιοτήτων της προκειμένου να επιτυγχάνονται τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα.

Άρθρο 5

Κοινοποίηση πράξεων

Με το άρθρο 5 σκοπείται κατ' αρχήν η εξοικονόμηση ανθρώπινων και οικονομικών πόρων, δοθέντος μάλιστα, ότι παρά την συγχώνευση πολλών Δ.Ο.Υ παρατηρείται έλλειψη προσωπικού, εξαιτίας ίσως των πολυάριθμων συνταξιοδοτήσεων σε συνδυασμό με τις μετατάξεις και τα αντικίνητρα που θεσπίστηκαν με τις διατάξεις του ν.4024/2011 «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις, ενιαίο μισθολόγιο- βαθμολόγιο, εργασιακή εφεδρεία και άλλες διατάξεις εφαρμογής του μεσοπρόθεσμου πλαισίου δημοσιονομικής στρατηγικής 2012-2015». Αυξήθηκε συνεπώς δυσανάλογα ο αριθμός των προς επίδοση πράξεων επιβολής φόρου, δασμού, τέλους, εισφοράς ή προστίμου και αντίστροφα μειώθηκε ο ρυθμός επιδόσεων πράξεων των Φορολογικών και Τελωνειακών Αρχών που πρέπει να επιδίδονται με υπαλλήλους της υπηρεσίας, αφού εξάλλου, με τροποποίηση της σχετικής Α.Υ.Ο ΠΟΛ 1188/2011 με την ΔΕΛ Α1139948 ΕΞ 2012 Απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών (ΦΕΚ Β'2756/11-10-2012), ορίστηκε υποχρεωτική επίδοση με δικαστικούς επιμελητές μόνο όταν το ανά πράξη καταλογισθέν ποσό υπερβαίνει τις 300.000 ευρώ.

Επιχειρείται επίσης ο εκσυγχρονισμός της λειτουργίας των υπηρεσιών και η προσαρμογή τους στα τρέχοντα δεδομένα, τη στιγμή που ήδη έχει θεσπιστεί η ηλεκτρονική επίδοση εγγράφων και η ηλεκτρονική κατάθεση δικογράφων (αρθ.49 ν.4055/2012 σε συνέχεια και των ήδη ισχυουσών διατάξεων του αρθ.22 του ν. 3979/2011 για την νόμιμη κοινοποίηση εγγράφων ηλεκτρονικά, με χρήση τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών), προς την κατεύθυνση της επίτευξης των σχετικών διαδικασιών, δεδομένου ότι, εξαιτίας των καθυστερήσεων και των σφαλμάτων στις επιδόσεις, υπάρχει αντίκτυπος σε λιμνάζοντα έσοδα που δεν μπορούν να εισπραχθούν, αν δεν βεβαιωθούν ταμειακώς οι σχετικές πράξεις .

Άρθρο 6

Έντυπα

Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 6 δίδεται εξουσιοδότηση στο Γενικό Γραμματέα να καθορίζει τον τύπο και το περιεχόμενο των εντύπων, υπεθύνων δηλώσεων, δηλώσεων, πινάκων και άλλων εγγράφων που απαιτούνται κατά την εφαρμογή του παρόντος Κώδικα.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 6 αυτού προβλέπεται η δωρεάν διάθεση στο κοινό των αναφερομένων στην προηγούμενη παράγραφο εντύπων, είτε ταχυδρομικώς είτε ηλεκτρονικά ή με διάθεσή τους από τις κατά τόπους αρμόδιες υπηρεσίες της Φορολογικής Διοίκησης.

Άρθρο 7

Προθεσμίες

Με τις διατάξεις του άρθρου 7 ορίζονται γενικές και ειδικότερες προθεσμίες, οι περιπτώσεις παρατάσεώς τους και ο τρόπος υπολογισμού του χρόνου ενάρξεως.

Άρθρο 8

Φορολογικός εκπρόσωπος

Με την παράγραφο 1 του άρθρου 8 ορίζεται ότι φορολογούμενος που δεν διαθέτει ταχυδρομική διεύθυνση στην Ελλάδα και έχει υποχρέωση καταβολής φόρου ή κάποια άλλη φορολογική υποχρέωση που απορρέει από τον Κώδικα, οφείλει να ορίσει εκπρόσωπο με φορολογική κατοικία στην Ελλάδα προκειμένου ο φορολογούμενος και η διοίκηση να μπορούν να επικοινωνούν και να συνεργάζονται με τον αποτελεσματικότερο τρόπο.

Με την παράγραφο 2 του άρθρου 8 εισάγεται εξαίρεση από την παράγραφο 1, σύμφωνα με την οποία για την εκπροσώπηση για σκοπούς ΦΠΑ φορολογουμένου, ο οποίος δεν έχει ταχυδρομική διεύθυνση στην Ελλάδα, ισχύουν οι ειδικές διατάξεις του Κώδικα ΦΠΑ.

Άρθρο 9

Ερμηνευτικές εγκυκλίαι και οδηγίες

Προκειμένου αφενός να εξασφαλισθεί ομοιομορφία και συνέπεια στην εφαρμογή της φορολογικής νομοθεσίας και αφετέρου να παρέχονται κατευθυντήριες γραμμές στους φορολογούμενους και στα στελέχη της Φορολογικής Διοίκησης, με το άρθρο 9 δίνεται στον Γενικό Γραμματέα η δυνατότητα να εκδίδει ερμηνευτικές εγκυκλίους.

Με την παράγραφο 4 του άρθρου 9 ορίζεται ότι απαντήσεις που παρέχονται ή απόψεις που διατυπώνονται από υπάλληλο της Φορολογικής Διοίκησης σχετικά με την ερμηνεία της φορολογικής νομοθεσίας, δεν δεσμεύουν τη Φορολογική Διοίκηση εκτός από τις περιπτώσεις στις οποίες αυτό προβλέπεται στον Κώδικα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Φορολογικό μητρώο

Άρθρο 10

Εγγραφή στο φορολογικό μητρώο (γενικά)

Με την παράγραφο 1 του άρθρου 10 εισάγεται υποχρέωση σε κάθε πρόσωπο που πρόκειται να καταστεί υπόχρεο σε καταβολή ή παρακράτηση φόρου ή σε υποβολή οποιασδήποτε δήλωσης που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Κώδικα να υποβάλλει δήλωση εγγραφής στη Φορολογική Διοίκηση ως φορολογούμενος.

Με την **παράγραφο 2** του άρθρου 10 δίνεται η δυνατότητα στη Φορολογική Διοίκηση να απαιτήσει εγγύηση από οποιοδήποτε νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα που υποβάλλει δήλωση εγγραφής στο φορολογικό μητρώο, εάν μέτοχος ή εταίρος του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας που υποβάλλει τη δήλωση υπήρξε κατά τα τελευταία πέντε, προ της υποβολής της, έτη μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, ή νόμιμος εκπρόσωπος άλλου νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας ή είχε σχέση «συνδεδεμένου προσώπου» κατά το άρθρο 2 του Κ.Φ.Ε. με άλλο νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα που πτώχευσε ή κατέστησαν αφερεγγυα και η πτώχευση ή αφερεγγυότητα είχε ως αποτέλεσμα τη μη είσπραξη ή διακινδύνευση είσπραξης από τη Φορολογική Διοίκηση ληξιπρόθεσμων φορολογικών οφειλών τουλάχιστον 15.000 Ευρώ. Η εγγύηση της παραγράφου 2 του άρθρου 10, το είδος και το ύψος της οποίας ορίζεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων, δίνεται μόνο μετά από αιτιολογημένη έκθεση από τη Φορολογική Διοίκηση σύμφωνα με την **παράγραφο 3** του άρθρου 10.

Με την **παράγραφο 4** του άρθρου 10 εισάγεται υποχρέωση σε κάθε φορολογούμενο να ενημερώνει εγγράφως τη Φορολογική Διοίκηση εντός δέκα (10) ημερών εγγράφως για μεταβολές στην επωνυμία, το διακριτικό τίτλο και τις λοιπές πληροφορίες που παρασχέθηκαν κατά το χρόνο της εγγραφής.

Τέλος, με την **παράγραφο 5** του άρθρου 10 ορίζεται ότι παράλειψη φορολογούμενου να εγγραφεί στη Φορολογική Διοίκηση δεν τον απαλλάσσει από την υποχρέωση καταβολής και παρακράτησης φόρων και από τις λοιπές φορολογικές υποχρεώσεις.

Άρθρο 11 **Αριθμός φορολογικού μητρώου**

Με τις διατάξεις του άρθρου 11 ορίζεται ότι η φορολογική διοίκηση αποδίδει μοναδικό αριθμό φορολογικού μητρώου (ΑΦΜ) σε κάθε φορολογούμενο, ο οποίος χρησιμοποιείται σε όλες τις φορολογίες, στις οποίες εφαρμόζεται ο Κώδικας. Η φορολογική διοίκηση αποδίδει ΑΦΜ κατόπιν αιτήσεως οιαδήποτε φυσικού ή νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας εφόσον πραγματοποιείται οιαδήποτε οικονομική συναλλαγή με τους φορείς της Γενικής Κυβερνήσεως και τα πιστωτικά ιδρύματα και φορείς πληρωμής της ημεδαπής. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων ορίζονται το περιεχόμενο και ο τρόπος χορήγησης ΑΦΜ, οι περιπτώσεις αναφοράς του ΑΦΜ στις δηλώσεις ή άλλα έγγραφα και οι περιπτώσεις γνωστοποίησης του ΑΦΜ. Η φορολογική διοίκηση χρησιμοποιεί ΑΦΜ σε κάθε μορφή επικοινωνίας με το φορολογούμενο σχετικά με τις φορολογικές του υποχρεώσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ **Αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας**

Άρθρο 12 **Έκδοση**

Με την **παράγραφο 1** του άρθρου 12 ορίζεται ότι ο φορολογούμενος δύναται να ζητήσει αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας για την πραγματοποίηση πράξεων

και συναλλαγών, όπου αυτό απαιτείται. Ο Γενικός Γραμματέας, με απόφασή του, ορίζει τον τύπο του αποδεικτικού φορολογικής ενημερότητας, καθώς και τυχόν άλλα πρόσωπα, τα οποία δύνανται να ζητούν αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας για λογαριασμό του φορολογούμενου.

Η Φορολογική Διοίκηση χορηγεί αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας μόνον εφόσον έχει διαπιστώσει ότι ο φορολογούμενος δεν έχει ληξιπρόθεσμες φορολογικές οφειλές και έχει υποβάλει όλες τις φορολογικές δηλώσεις κατά το παρελθόν, σύμφωνα με την **παράγραφο 2** του άρθρου 12.

Στην **παράγραφο 3** του άρθρου 12 δίνεται η δυνατότητα στο φορολογούμενο που έχει ληξιπρόθεσμες φορολογικές οφειλές να ζητήσει την έκδοση Βεβαίωσης Οφειλής μηνιαίας ισχύος για την πραγματοποίηση των πράξεων και συναλλαγών που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία στην περίπτωση που δεν είναι δυνατή η έκδοση Αποδεικτικού Φορολογικής Ενημερότητας. Στην παράγραφο 4 του άρθρου 12 θεσπίζεται υποχρέωση της φορολογικής διοίκησης να ενημερώνει εγγράφως το φορολογούμενο κατόπιν αιτήματός του σχετικά με τις εκκρεμείς φορολογικές οφειλές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Τήρηση Βιβλίων και Στοιχείων

Άρθρο 13

Βιβλία και στοιχεία

Με τις διατάξεις του **άρθρου 13** ορίζεται η υποχρέωση τήρησης βιβλίων και στοιχείων που απεικονίζουν πλήρως τις συναλλαγές της επιχείρησης και ο ελάχιστος χρόνος διαφύλαξής τους.

Άρθρο 14

Πληροφορίες από το φορολογούμενο

Με τις διατάξεις του **άρθρου 14** ορίζεται ο χρόνος μέσα στον οποίο ο φορολογούμενος πρέπει να παρέχει πληροφορίες καθώς και κάθε σχετικό έγγραφο στη Φορολογική Διοίκηση και παράλληλα κατόπιν εγγράφου αιτήματος της Φορολογικής Διοίκησης, ο φορολογούμενος υποχρεούται να προσκομίζει εντός πέντε ημερών αντίγραφα μέρους των βιβλίων και στοιχείων ή οποιουδήποτε συναφούς εγγράφου, συμπεριλαμβανομένων πελατολογίων και καταλόγων προμηθευτών.

Άρθρο 15

Πληροφορίες από τρίτους

Με τις διατάξεις του **άρθρου 15** προβλέπεται ότι όλες οι κρατικές υπηρεσίες, η εισαγγελία, οι γραμματείες των δικαστηρίων όλων των δημοσίων οργανισμών και φορέων όπου συμμετέχει ή έχει την εποπτεία του το Κράτος καθώς και των ανεξάρτητων αρχών υποχρεούνται να παρέχουν στη φορολογική διοίκηση όλες τις πληροφορίες που κατέχουν. Ο Γενικός Γραμματέας δικαιούται, όπως ορίζεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 15 να ζητά πληροφορίες ή έγγραφα από λοιπά τρίτα πρόσωπα, όπως ιδίως από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, τους οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων, τα επιμελητήρια, τους συμβολαιογράφους τους υποθηκοφύλακες, τους προϊσταμένους των κτηματολογικών γραφείων, τους

οικονομικούς ή κοινωνικούς ή επαγγελματικούς φορείς ή οργανώσεις, για τον καθορισμό της φορολογικής υποχρέωσης, που προκύπτει με βάση τις διασταυρώσεις των στοιχείων και την εισπραξη της φορολογικής οφειλής με τους ειδικότερους όρους που προβλέπονται στην παράγραφο 1. Για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου, η Φορολογική Διοίκηση δύναται να αποστέλλει ερώτημα, έγγραφο ή ηλεκτρονικό, το οποίο πρέπει να απαντάται από το τρίτο πρόσωπο εντός δέκα (10) ημερών από την παραλαβή του. Σε εξαιρετικά σύνθετες υποθέσεις, η προθεσμία μπορεί να παραταθεί για είκοσι (20) επί πλέον ημέρες. Επίσης προβλέπεται ότι δεν είναι δυνατή η λήψη πληροφοριών σχετικά με φορολογούμενο -εκτός από αυτές που αφορούν τις οικονομικές συναλλαγές του μεταξύ του φορολογούμενου και του εν λόγω τρίτου προσώπου- από πρόσωπο το οποίο δεσμεύεται νομικά από επαγγελματικό απόρρητο, εκτός εάν δοθεί έγγραφη εισαγγελική άδεια για τη χορήγηση της οποίας η Φορολογική Διοίκηση παρέχει στον Εισαγγελέα συγκεκριμένα στοιχεία. Σε περίπτωση που ο Εισαγγελέας χορηγήσει άδεια για την απόκτηση πληροφοριών από το πρόσωπο που δεσμεύεται από επαγγελματικό απόρρητο, το πρόσωπο που δεσμεύεται από επαγγελματικό απόρρητο αποδεσμεύεται από αυτό και δεν ευθύνεται ποινικά ή αστικά για παραβίαση του επαγγελματικού απορρήτου.

Άρθρο 16

Στοιχεία και πληροφορίες σε ξένη γλώσσα

Με τις διατάξεις του άρθρου 16 δίνεται η δυνατότητα να ζητά από το φορολογούμενο και να τάσσει εύλογες προθεσμίες προς τούτο, προκειμένου να υποβάλλει σε επίσημη μετάφραση στην Ελληνική γλώσσα βιβλία, στοιχεία και κάθε άλλο έγγραφο που θεωρεί απαραίτητο για τον προσδιορισμό της φορολογικής υποχρέωσης του φορολογουμένου.

Άρθρο 17

Διαφύλαξη πληροφοριών - Απόρρητο

Με τις διατάξεις του άρθρου 17 σκοπείται η προστασία του φορολογικού απορρήτου. Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 17 προβλέπεται η υποχρέωση της Φορολογικής Διοίκησης και όλων των προσώπων που είναι ή ήταν υπάλληλοι της, καθώς και οποιουδήποτε προσώπου στο οποίο έχουν ή είχαν ανατεθεί αρμοδιότητες ή καθήκοντα της Φορολογικής Διοίκησης να τηρούν ως απόρρητα όλα τα στοιχεία και τις πληροφορίες του φορολογούμενου, τα οποία περιήλθαν σε γνώση τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Με τις περιπτώσεις α-στ της παραγράφου αυτής προβλέπονται περιοριστικά οι περιπτώσεις άρσης του φορολογικού απορρήτου.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 17 προβλέπεται ότι τα πρόσωπα που λαμβάνουν γνώση απορρήτων στοιχείων ή πληροφοριών, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, οφείλουν να τηρούν το απόρρητο σχετικά με τις συγκεκριμένες πληροφορίες ή στοιχεία, ενώ προβλέπεται ότι η χρήση των πληροφοριών και στοιχείων γίνεται κατά τον ελάχιστο απαιτούμενο βαθμό για την επίτευξη του σκοπού για το οποίο χορηγήθηκαν.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 3** του άρθρου 17 προβλέπεται ότι, με εξαίρεση τις περιπτώσεις άρσης του απορρήτου των παραγράφων 1 και 4 του παρόντος άρθρου, κάθε πρόσωπο στο οποίο περιέρχονται πληροφορίες ή στοιχεία που προστατεύονται με το φορολογικό απόρρητο οφείλει να μην τα αποκαλύπτει και να επιστρέφει στη Φορολογική Διοίκηση τυχόν έγγραφα που περιήλθαν στην κατοχή του και περιλαμβάνουν τέτοιες πληροφορίες ή στοιχεία.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 4** του παρόντος άρθρου προβλέπεται η δυνατότητα αποκάλυψης στοιχείων ή πληροφοριών σε τρίτο σχετικά με φορολογούμενο, εφόσον υπάρχει συναίνεση του τελευταίου. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα μπορεί να προβλέπονται οι προϋποθέσεις χορήγησης απορρήτων στοιχείων σε τρίτους.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 5** ορίζεται ότι με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων ρυθμίζονται όλα τα ειδικότερα θέματα που είναι αναγκαία για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

Υποβολή δηλώσεων

Άρθρο 18

Υποβολή φορολογικής δήλωσης

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 1 του άρθρου 18** προβλέπεται η υποχρέωση του φορολογούμενου να υποβάλει στη Φορολογική Διοίκηση τις φορολογικές δηλώσεις κατά το χρόνο που προβλέπεται από την οικεία φορολογική νομοθεσία.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 2** του άρθρου αυτού δίδεται εξουσιοδότηση στο Γενικό Γραμματέα για τον ορισμό α) της μορφής των φορολογικών δηλώσεων, β) των πληροφοριών και στοιχείων που πρέπει να αναγράφονται στη φορολογική δήλωση και τα τυχόν παραρτήματά της και γ) του τρόπου υποβολής των δηλώσεων.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 3** του άρθρου αυτού προβλέπεται ότι ο φορολογούμενος ή νόμιμος εκπρόσωπος δικαιοπρακτικά ανίκανου, βεβαιώνει την ακρίβεια και πληρότητα της φορολογικής δήλωσης με την υπογραφή του, ενώ ορίζεται ότι η βεβαίωση παρέχεται και μέσω ηλεκτρονικής υπογραφής.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 4** του συγκεκριμένου άρθρου προβλέπεται ότι εάν η φορολογική δήλωση ή μέρος αυτής συντάχθηκε από τρίτο πρόσωπο έναντι αμοιβής, συνυπογράφεται και από το πρόσωπο αυτό.

Άρθρο 19

Υποβολή τροποποιητικής φορολογικής δήλωσης

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 1 του άρθρου 19** αυτού προβλέπεται η υποχρέωση υποβολής τροποποιητικής φορολογικής δήλωσης σε περίπτωση που ο φορολογούμενος διαπιστώσει ότι η υποβληθείσα φορολογική δήλωση περιέχει λάθος ή παράλειψη, ώστε να αποκατασταθεί το λάθος ή η παράλειψη.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 2** του άρθρου αυτού προβλέπεται ότι η αρχική και η τροποποιητική φορολογική δήλωση θεωρούνται ότι έχουν υποβληθεί εμπρόθεσμα, εάν η τροποποιητική φορολογική δήλωση υποβληθεί εντός της προθεσμίας υποβολής της αρχικής φορολογικής δήλωσης.

Με τις διατάξεις **της παραγράφου 3** του άρθρου αυτού προβλέπεται η προθεσμία υποβολής της τροποποιητικής φορολογικής δήλωσης και συγκεκριμένα ορίζεται ότι αυτή υποβάλλεται οποτεδήποτε μέχρι την κοινοποίηση εντολής ελέγχου από τη Φορολογική Διοίκηση ή μέχρι την παραγραφή του δικαιώματος της Φορολογικής Διοίκησης για έλεγχο της αρχικής δήλωσης.

Άρθρο 20 **Δήλωση με επιφύλαξη**

Με τις διατάξεις **της παραγράφου 1 του άρθρου 20** προβλέπεται η δυνατότητα υποβολής φορολογικής δήλωσης με επιφύλαξη, η οποία πρέπει να είναι ειδική και αιτιολογημένη στην περίπτωση που ο φορολογούμενος έχει αμφιβολίες σχετικά με την υποχρέωση υποβολής φορολογικής δήλωσης, ενώ προβλέπονται οι συνέπειες της γενικής ή αόριστης επιφύλαξης. Στην περίπτωση υποβολής φορολογικής δήλωσης με επιφύλαξη, προβλέπεται η δυνατότητα και η προθεσμία της Φορολογικής Διοίκησης να δεχθεί την επιφύλαξη και να διαγράψει το ποσό του φορολογητέου εισοδήματος για το οποίο διατυπώθηκε η επιφύλαξη, ενώ ρυθμίζεται και η περίπτωση απόρριψης της επιφύλαξης ή μη απάντησης της Φορολογικής Διοίκησης.

Με τις διατάξεις **της παραγράφου 2** του άρθρου 20 προβλέπεται η δυνατότητα διατύπωσης επιφύλαξης ως προς το χαρακτηρισμό της φορολογητέας ύλης και την υπαγωγή της σε άλλη φορολογία, σε άλλη κατηγορία, σε μειωμένο φορολογικό συντελεστή, ή τις εκπτώσεις που διενεργούνται σχετικά με αυτή. Προβλέπεται ειδικά για την υπαγωγή σε άλλη φορολογία ή κατηγορία ότι, εάν γίνει δεκτή η επιφύλαξη, η δήλωση θεωρείται ότι υποβλήθηκε για τη φορολογία ή κατηγορία αυτή, ενώ η επιφύλαξη δε συνεπάγεται την αναστολή της εισπραξης του φόρου. Στο τελευταίο εδάφιο του άρθρου αυτού προβλέπεται η επιστροφή του φόρου που τυχόν καταβλήθηκε αχρεώστητα, σε περίπτωση που η Φορολογική Διοίκηση αποδεχθεί την επιφύλαξη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ **Ενδοομιλικές συναλλαγές** **Άρθρο 21**

Φάκελος Τεκμηρίωσης

Με τις διατάξεις **της παραγράφου 1 του άρθρου 21** ορίζεται ότι τα συνδεδεμένα, υποχρεούνται να τηρούν φάκελο τεκμηρίωσης για τις μεταξύ τους συναλλαγές που εμπίπτουν στο άρθρο 50 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος καθώς και την μεταξύ τους μεταφορά λειτουργιών του άρθρου 51 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος. Παρόμοια υποχρέωση έχουν και οι μόνιμες εγκαταστάσεις αλλοδαπών επιχειρήσεων στην Ελλάδα, για τις παραπάνω συναλλαγές τους με το κεντρικό με τα συνδεδεμένα πρόσωπα του κεντρικού τους στην αλλοδαπή, καθώς και τα ημεδαπά νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες για τις παραπάνω συναλλαγές τους με μόνιμες εγκαταστάσεις που διατηρούν στην αλλοδαπή.

Στην **παραγραφο 2** του άρθρου 21 ορίζεται ότι οι παραπάνω υπόχρεοι απαλλάσσονται της υποχρέωσης τηρήσεως φακέλου τεκμηρίωσης εφόσον οι παραπάνω συναλλαγές ή μεταφορά λειτουργιών ανέρχονται μέχρι εκατό χιλιάδες

(100.000) Ευρώ ετησίως και αθροιστικώς, όταν ο κύκλος εργασιών του υπόχρεου δεν υπερβαίνει τα πέντε (5) εκατομμύρια Ευρώ ετησίως, ή οι παραπάνω συναλλαγές ή μεταφορά λειτουργιών ανέρχονται μέχρι διακόσιες χιλιάδες (200.000) Ευρώ ετησίως και αθροιστικώς όταν ο κύκλος εργασιών του υπόχρεου υπερβαίνει τα πέντε (5) εκατομμυρίων Ευρώ ετησίως.

Με τις **παραγράφους 3, 4 και 5** του ίδιου άρθρου ορίζεται, ότι φάκελος τεκμηρίωσης αποτελείται από τον «Βασικό Φάκελο Τεκμηρίωσης» και τον «Ελληνικό Φάκελο Τεκμηρίωσης» συνοδευόμενο από «Συνοπτικό Πίνακα Πληροφοριών» ο οποίος υποβάλλεται ηλεκτρονικά στη Φορολογική Διοίκηση εντός πενήντα (50) ημερών από το τέλος κάθε φορολογικού έτους και πρέπει να τηρείται στην έδρα του υπόχρεου καθ' όλη το χρονικό διάστημα για το οποίο υφίσταται υποχρέωση διαφυλάξεως των βιβλίων και στοιχείων. Αν αλλάξουν οι συνθήκες της αγοράς που επηρεάζουν την πληροφόρηση και τα δεδομένα που περιέχονται στον φάκελο τεκμηρίωσης, ο υπόχρεος υποχρεούται να ενημερώσει ή να επικαιροποιήσει το φάκελο τεκμηρίωσης

Τέλος, με **την παράγραφο 6** του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι ο Γενικός Γραμματείας καθορίζει και εξειδικεύει με απόφασή του το ακριβές περιεχόμενο του φακέλου τεκμηρίωσης, του Βασικού Φακέλου Τεκμηρίωσης, του Ελληνικού Φακέλου Τεκμηρίωσης και του Συνοπτικού Πίνακα Πληροφοριών

Άρθρο 22

Προέγκριση Μεθοδολογίας Ενδοομιλικής Τιμολόγησης

Με τις διατάξεις του **άρθρου 22** εισάγονται στο ελληνικό φορολογικό δίκαιο διατάξεις για δυνατότητα σύναψης Συμφωνιών Προκαθορισμένων Τιμολογήσεων (Advance Pricing Agreements). Οι εν λόγω «Συμφωνίες Προκαθορισμένων Τιμολογήσεων» ήδη προβλέπονται και εφαρμόζονται σε δεκαεπτά (17) από τα 28 κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Αυστρία, Βέλγιο, Γαλλία, Γερμανία, Δανία, Η.Β., Ιρλανδία, Ισπανία, Ιταλία, Κάτω-Χώρες, Ουγγαρία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβακία, Σουηδία, Τσεχία) , αλλά και διεθνώς σε κράτη, όπως Η.Π.Α., Ιαπωνία, Ρωσία, κ.α. Οι Συμφωνίες Προκαθορισμένων Τιμολογήσεων συντελούν στην δημιουργία σταθερού πλαισίου φορολόγησης, καθώς με τη σύναψή τους αποφεύγονται δαπανηροί και χρονοβόροι φορολογικοί έλεγχοι των διασυνοριακών συναλλαγών, μειώνεται το κόστος συμμόρφωσης και συνεπώς, αποφεύγεται η διπλή φορολογία. Για τη σύνταξη των προτεινόμενων διατάξεων ακολουθήθηκαν οι «Κατευθυντήριες Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις Συμφωνίες Προκαθορισμένων Τιμολογήσεων (παράρτημα της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με το έργο του Φόρουμ της ΕΕ για τις ενδοομιλικές τιμολογήσεις για τις διαδικασίες αποφυγής και επίλυσης των διαφορών -2007)», οι οποίες αποτελούν άλλωστε και πολιτική δέσμευση της Ελλάδας σε επίπεδο του Συμβουλίου ECOFIN.

Στην Ανακοίνωσή της η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προσδιορίζει τις Κατευθυντήριες Οδηγίες για τις Συμφωνίες Προκαθορισμένων Τιμολογήσεων ως αποτελεσματικό μέσο για την αποφυγή των φορολογικών διαφορών με σημαντικά πλεονεκτήματα τόσο για τις Φορολογικές Διοικήσεις όσο και για τους Φορολογουμένους. Στις εν

λόγω Κατευθυντήριες Οδηγίες επεξηγείται ο τρόπος με τον οποίο τα κράτη μέλη θα πρέπει να εφαρμόσουν τη διαδικασία αυτή και να παράσχουν καθοδήγηση στους φορολογούμενους τους οποίους αφορά η διαδικασία.

Σημειώνεται ότι οι ανωτέρω Συμφωνίες που προτείνουν οι Κατευθυντήριες Οδηγίες του ΟΟΣΑ και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχουν το χαρακτήρα της Σύμβασης ανάμεσα στις επιχειρήσεις και το Κράτος. Ωστόσο, αμφισβητείται εάν το ημεδαπό δίκαιο επιτρέπει την απευθείας σύναψη Σύμβασης ή Συμφωνίας τέτοιου είδους. Για το λόγο αυτό επιλέγεται η έκδοση διοικητικής πράξης εκ μέρους του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων. Εναλλακτικά, προτείνεται αναφορά στις σχετικές διατάξεις, της φράσης «Προέγκριση Μεθοδολογίας Ενδοομιλικής Τιμολόγησης», προκειμένου να αποφευχθούν προβλήματα συνταγματικότητας.

Ειδικότερα με το άρθρο αυτό δίνεται δυνατότητα στις ημεδαπές επιχειρήσεις να υποβάλουν αίτηση προέγκρισης της μεθοδολογίας για την τιμολόγηση συγκεκριμένων μελλοντικών συναλλαγών τους με συνδεδεμένες επιχειρήσεις. Αντικείμενο της προέγκρισης αποτελούν τα κριτήρια με σκοπό τον καθορισμό των τιμών ενδοομιλικών συναλλαγών κατά τη διάρκεια μιας συγκεκριμένης χρονικής περιόδου, τα οποία περιλαμβάνουν ιδίως τη χρησιμοποιούμενη μέθοδο, τα στοιχεία σύγκρισης και τις σχετικές προσαρμογές, καθώς και τις κρίσιμες παραδοχές για τις μελλοντικές εξελίξεις. Δεν δύνανται να αποτελέσουν αντικείμενο της προέγκρισης το ονομαστικό ποσό των τιμών συναλλαγών με συνδεδεμένες επιχειρήσεις και το ονομαστικό ποσοστό του περιθωρίου μικτού ή καθαρού κέρδους από συναλλαγές με συνδεδεμένες επιχειρήσεις. Η διάρκεια ισχύος της Απόφασης Προέγκρισης δεν δύναται να υπερβαίνει τα τέσσερα (4) έτη. Η έκδοση απόφασης προέγκρισης δεν εμποδίζει τη μεταγενέστερη διενέργεια της διαδικασίας αμοιβαίου διακανονισμού της εκάστοτε εφαρμοστέας διμερούς σύμβασης για την αποφυγή της διπλής φορολογίας ή της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την εξάλειψη της διπλής φορολογίας σε περίπτωση διορθώσεως των κερδών συνδεδεμένων επιχειρήσεων για τις ίδιες συναλλαγές του ίδιου φορολογούμενου. Επίσης, με το ίδιο άρθρο καθορίζονται θέματα σχετικά με την αναθεώρηση, ανάκληση, και ακύρωση της απόφασης προέγκρισης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ

Φορολογικοί έλεγχοι

Άρθρο 23

Εξουσίες Φορολογικής Διοίκησης

Με τις διατάξεις του άρθρου 23 ορίζονται τα δικαιώματα της φορολογικής διοίκησης όσον αφορά την εκπλήρωση των φορολογικών υποχρεώσεων του φορολογούμενου. Με τις ίδιες διατάξεις προβλέπονται και οι μορφές του φορολογικού ελέγχου. Επίσης προβλέπεται σε ποιες περιπτώσεις διενεργείται πλήρης επιτόπιος φορολογικός έλεγχος χωρίς προηγούμενη ειδοποίηση του φορολογούμενου.

Άρθρο 24

Πρόσβαση στα βιβλία και στοιχεία

Με τις διατάξεις του **άρθρου 24** προβλέπονται τα δικαιώματα της φορολογικής διοίκησης στην πρόσβαση των βιβλίων και στοιχείων και λοιπών εγγράφων του φορολογούμενου καθώς και στη λήψη αντιγράφων από αυτά, επί των οποίων ο φορολογούμενος δηλώνει ότι αντιπροσωπεύουν ακριβή αντίγραφα. Σε περίπτωση άρνησης δήλωσης, ο οριζόμενος από τη Φορολογική Διοίκηση υπάλληλος προβαίνει σε σχετική επισημείωση. Τα ίδια δικαιώματα έχει η φορολογική διοίκηση και στα βιβλία και στοιχεία που τηρούνται ηλεκτρονικά. Επίσης η φορολογική διοίκηση έχει τη δυνατότητα κατάσχεσης των βιβλίων και στοιχείων και λοιπών εγγράφων στις περιπτώσεις που αυτό απαιτείται για την τεκμηρίωση των ισχυρισμών του φορολογικού ελέγχου. Τέλος προβλέπεται η δυνατότητα να απαιτηθεί από το φορολογούμενο να διευκολύνει το φορολογικό έλεγχο.

Άρθρο 25 **Είσοδος σε εγκαταστάσεις**

Με τις διατάξεις του **άρθρου 25** ορίζεται ότι για τη διενέργεια επιτόπιου ελέγχου απαιτείται εντολή φορολογικού ελέγχου και επίδειξη αυτής και του δελτίου ταυτότητας στον φορολογούμενο. Ο ως άνω έλεγχος διενεργείται κατά το επίσημο ωράριο λειτουργίας της φορολογικής διοίκησης καθώς και εκτός αυτού εφόσον αυτό απαιτείται από το είδος των δραστηριοτήτων του φορολογούμενου.

Με τις ίδιες διατάξεις προβλέπεται το δικαίωμα της φορολογικής διοίκησης για επανέλεγχο εάν προκύψουν νέα στοιχεία και δίνεται ο ορισμός των νέων στοιχείων. Τέλος και με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ορίζεται η υποχρέωση του φορολογούμενου να διευκολύνει το φορολογικό έλεγχο.

Άρθρο 26 **Επιλογή υποθέσεων προς έλεγχο**

Με τη διάταξη του εν λόγω **άρθρου 26** προβλέπεται πως γίνεται η επιλογή των προς έλεγχο υποθέσεων και κυρίως με κριτήρια ανάλυσης κινδύνου προκειμένου η φορολογική διοίκηση να μπορεί να αντιμετωπίζει άμεσα τις σοβαρότερες φορολογικά υποθέσεις

Άρθρο 27 **Μέθοδοι έμμεσου προσδιορισμού της φορολογητέας ύλης**

Με τις διατάξεις του **άρθρου 27** ορίζονται οι τεχνικές ελέγχου που μπορούν να εφαρμοσθούν για τον προσδιορισμό της φορολογητέας ύλης, δηλαδή της αρχής των αναλογιών, της ανάλυσης ρευστότητας του φορολογούμενου, της καθαρής θέσης του φορολογούμενου, της σχέσης της τιμής πώλησης προς το συνολικό όγκο κύκλου εργασιών και το ύψος των τραπεζικών καταθέσεων και των δαπανών σε μετρητά. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων καθορίζεται το ειδικότερο περιεχόμενο των τεχνικών ελέγχου.

Άρθρο 28

Αποτελέσματα φορολογικού ελέγχου

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού προβλέπεται η διαδικασία που θα ακολουθείται όσον αφορά τα αποτελέσματα του φορολογικού ελέγχου μέχρι την κοινοποίηση στον φορολογούμενο της οριστικής πράξης διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου καθώς και της έκθεσης ελέγχου. Παρέχεται η δυνατότητα στον φορολογούμενο να υποβάλλει προκαταβολικά τις αντιρρήσεις του και να ασκήσει το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης.

Άρθρο 29

Αμοιβαία συνδρομή

Με το άρθρο 29 ορίζεται ότι ως προς την αμοιβαία διοικητική συνδρομή και τους ταυτόχρονους φορολογικούς ελέγχους εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 1 έως 25 του ν. 4170/2013 που ενσωμάτωσαν στην ελληνική νομοθεσία την Οδηγία του Συμβουλίου 2011/16/ΕΚ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΟΟ

Προσδιορισμός φόρου

Άρθρο 30

Προσδιορισμός φόρου

Με τις διατάξεις του άρθρου 30 ορίζεται εννοιολογικά η πράξη προσδιορισμού του φόρου καθώς και οι πράξεις προσδιορισμού φόρου που μπορεί να εκδίδει η φορολογική διοίκηση και ειδικότερα η πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου, η πράξη κατ'εκτίμηση προσδιορισμού φόρου, η πράξη διορθωτικού προσδιορισμού φόρου, και η πράξη προληπτικού προσδιορισμού φόρου.

Άρθρο 31

Άμεσος προσδιορισμός φόρου

Με το άρθρο 31 ορίζεται ο άμεσος προσδιορισμός φόρου που προκύπτει, χωρίς περαιτέρω ενέργεια, ταυτόχρονα με την υποβολή της φορολογικής δήλωσης, κυρίως όταν αυτή υποβάλλεται ηλεκτρονικά και του οποίου λαμβάνει άμεσα γνώση ο φορολογούμενος. Επίσης, με το ίδιο άρθρο, παρέχεται η δυνατότητα στο φορολογούμενο να τροποποιεί τη φορολογική δήλωση του καταβάλλοντας την επί πλέον διαφορά φόρου ή δικαιούμενος επιστροφή υπερβάλλοντος φόρου με αποτέλεσμα να προκύπτει νέος άμεσος προσδιορισμός φόρου, ο οποίος υποκαθιστά τον αρχικό άμεσο προσδιορισμό φόρου.

Άρθρο 32

Διοικητικός προσδιορισμός φόρου

Με τις διατάξεις του άρθρου 32 προβλέπεται σε ποιες περιπτώσεις η Φορολογική Διοίκηση, χωρίς προηγούμενο έλεγχο, εκδίδει πράξη διοικητικού προσδιορισμού του φόρου και η οποία βασίζεται σε στοιχεία που έχουν τυχόν παρασχεθεί από τον φορολογούμενο σε φορολογική δήλωση ή σε κάθε άλλο στοιχείο που έχει στη διάθεσή της η Φορολογική Διοίκηση. Σε περίπτωση που ο νέος προσδιορισμός

φόρου βασιστεί σε διαφορετικά από αυτά που έχουν παρασχεθεί στοιχεία τότε η Φορολογική Διοίκηση υποχρεούται να τα αναφέρει.

Άρθρο 33 **Εκτιμώμενος προσδιορισμός φόρου**

Με τις διατάξεις του άρθρου 33 προβλέπεται σε ποιές περιπτώσεις η φορολογική διοίκηση εκδίδει πράξη εκτιμώμενου προσδιορισμού του φόρου όταν δεν υποβάλλει φορολογική δήλωση ενώ υποχρεούται προς τούτο. Παράλληλα, προβλέπεται ότι στην περίπτωση που ο φορολογούμενος υποβάλλει φορολογική δήλωση, η πράξη αυτή παύει να ισχύει αυτοδικαίως.

Άρθρο 34 **Διορθωτικός προσδιορισμός φόρου**

Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 άρθρου 34 προβλέπεται σε ποιες περιπτώσεις η φορολογική διοίκηση εκδίδει πράξη διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου στην περίπτωση ελέγχου και εάν από τον έλεγχο διαπιστωθεί αιτιολογημένα ότι ο προηγούμενος προσδιορισμός φόρου ήταν ανακριβής ή εσφαλμένος. Ο διορθωτικός προσδιορισμός φόρου υπόκειται σε μεταγενέστερη διόρθωση μόνο εάν προκύψουν νέα στοιχεία. Παράλληλα, με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 34 δίνεται η δυνατότητα στο φορολογούμενο να ζητά την έκδοση πράξης διόρθωσης διοικητικού προσδιορισμού φόρου, σε περίπτωση υποβολής τροποποιητικής δήλωσης σχετικά με την οποία έχει εκδοθεί πράξη διοικητικού προσδιορισμού του φόρου.

Άρθρο 35 **Προληπτικός προσδιορισμός φόρου**

Σε περίπτωση που υπάρχουν συγκεκριμένες ενδείξεις ότι φορολογούμενος σκοπεύει να εγκαταλείψει τη χώρα, θέτοντας σε κίνδυνο την είσπραξη του φόρου, ιδίως μέσω της μεταβίβασης περιουσιακών στοιχείων σε άλλο πρόσωπο, η φορολογική διοίκηση, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 35, μπορεί να εκδώσει πράξη προληπτικού προσδιορισμού φόρου μετά την έναρξη της φορολογικής περιόδου αλλά πριν την εκπνοή της ημερομηνίας υποβολής της αντίστοιχης φορολογικής δήλωσης προκειμένου να διασφαλίσει την άμεση είσπραξη του. Με την παράγραφο 2 του άρθρου 35 ορίζονται οι τρόποι με τους οποίους καταβάλλεται ή εξασφαλίζεται η οφειλή αυτή ενώ με την παράγραφο 3 του άρθρου 35 ορίζεται ότι τον προληπτικό προσδιορισμό φόρου ακολουθεί διορθωτικός προσδιορισμός μέσα σε ένα έτος από την έκδοση του προληπτικού προσδιορισμού.

Άρθρο 36 **Παραγραφή**

Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 36 προβλέπεται το χρονικό διάστημα των πέντε (5) ετών εντός του οποίου η φορολογική διοίκηση έχει

δικαίωμα να εκδώσει πράξη διοικητικού, εκτιμώμενου ή διορθωτικού προσδιορισμού φόρου καθώς και οι περιπτώσεις παράτασης αυτού (**παράγραφος 2**). Με την **παράγραφο 3** του άρθρου 35 προβλέπεται ότι ειδικά για περιπτώσεις φοροδιαφυγής πράξη διοικητικού, εκτιμώμενου ή διορθωτικού προσδιορισμού φόρου μπορεί να εκδοθεί εντός είκοσι (20) ετών από τη λήξη του φορολογικού έτους. Με την **παράγραφο 4** προβλέπεται ότι στην περίπτωση που ο διορθωτικός προσδιορισμός φόρου συνεπάγεται τροποποίηση πράξης προσδιορισμού φόρου για φορολογικό έτος για το οποίο το δικαίωμα ελέγχου έχει παραγραφεί, η αντίστοιχη προσαρμογή φόρου διενεργείται στο παλαιότερο φορολογικό έτος για το οποίο το δικαίωμα ελέγχου δεν έχει ακόμη παραγραφεί και στο οποίο αφορά ο διορθωτικός προσδιορισμός φόρου.

Άρθρο 37

Κοινοποίηση προσδιορισμού φόρου

Με τις διατάξεις του **άρθρου 37** προβλέπεται το ελάχιστο περιεχόμενο των πράξεων διοικητικού, εκτιμώμενου διορθωτικού και προληπτικού προσδιορισμού του φόρου καθώς και η κοινοποίηση αυτών στον φορολογούμενο τον οποίο αφορά ο προσδιορισμός του φόρου.

Άρθρο 38

Γενική διάταξη κατά της φοροαποφυγής

Με την **παράγραφο 1 του άρθρου 38** εισάγεται για πρώτη φορά στο Ελληνικό φορολογικό δίκαιο, γενικός κανόνας κατά της φοροδιαφυγής και της φοροαποφυγής με καταχρηστική χρήση της νομοθεσίας, προκειμένου να μην καταλύεται από τους φορολογούμενους το πνεύμα της φορολογικής νομοθεσίας. Ειδικότερα ορίζεται ότι η Φορολογική Διοίκηση δύναται να αγνοεί κάθε τεχνητή ρύθμιση ή η τεχνητή σειρά ρυθμίσεων που έχει δρομολογηθεί με βασικό σκοπό την αποφυγή της φορολόγησης και οδηγεί σε φορολογικό πλεονέκτημα. Διευκρινίζεται δε ότι οι εν λόγω ρυθμίσεις αντιμετωπίζονται, για φορολογικούς σκοπούς, βάσει των χαρακτηριστικών της οικονομικής τους υπόστασης.

Με την **παράγραφο 2** του άρθρου 38 ορίζεται η έννοια της ρύθμισης και ότι μια ρύθμιση μπορεί να περιλαμβάνει περισσότερα από ένα στάδια ή μέρη.

Με την **παράγραφο 3** του άρθρου 38 ορίζεται ότι μια ρύθμιση ή σειρά ρυθμίσεων είναι τεχνητή εφόσον στερείται εμπορικής ουσίας. Επίσης καθορίζεται με ποιο τρόπο η Φορολογική Διοίκηση θα εξετάζει για το τεχνητό ή μη χαρακτήρα μιας ρύθμισης ή σειράς ρυθμίσεων.

Με τις **παράγραφους 4 και 5** του άρθρου 38 ορίζεται πως ο στόχος μιας ρύθμισης ή σειράς ρυθμίσεων συνίσταται στην αποφυγή της φορολόγησης, λαμβανομένων υπόψη όλων των περιστάσεων της υπόθεσης.

Με την **παράγραφο 6** του άρθρου 38 ορίζεται ότι η Φορολογική Διοίκηση προκειμένου να καθορίσει εάν η ρύθμιση ή η σειρά ρυθμίσεων έχει οδηγήσει σε φορολογικό πλεονέκτημα, συγκρίνει το ύψος του οφειλόμενου φόρου από έναν υποκείμενο στο φόρο, λαμβάνοντας υπόψη την/ τις εν λόγω ρύθμιση/ ρυθμίσεις, με το ποσό που θα όφειλε ο ίδιος υποκείμενος στο φόρο υπό.

Άρθρο 39

Δικαιολόγηση προσαύξησης περιουσίας

Προκειμένου να επιτευχθούν στόχοι εξορθολογισμού των διαδικασιών παρέχεται στο φορολογούμενο η δυνατότητα, σε περίπτωση προσαύξησης της περιουσίας, να αποδείξει την πραγματική πηγή αυτή, ή ότι αυτή έχει υπαχθεί σε νόμιμη φορολογία, ή ότι αυτή απαλλάσσεται από το φόρο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΑΤΟ

Ενότητα Α

Είσπραξη

Άρθρο 40

Αρμόδια όργανα

Με τις διατάξεις του άρθρου 40 ορίζεται ότι η είσπραξη των φόρων αποτελεί αρμοδιότητα του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων εσόδων. Η είσπραξη μπορεί να ανατεθεί και σε κάθε άλλη δημόσια υπηρεσία ή πιστωτικά ιδρύματα ενώ παράλληλα ο Γενικός Γραμματέας ή και τα αρμόδια όργανα, τα οποία έχει εξουσιοδοτήσει με απόφασή του, προβαίνουν σε κάθε απαραίτητη ενέργεια για την είσπραξη των φόρων.

Άρθρο 41

Πληρωμή φόρου

Με τις διατάξεις του άρθρου 41 καθορίζονται ο τρόπος, ο χρόνος και οι προθεσμίες εντός των οποίων καταβάλλεται ο προσδιοριζόμενος φόρος. Γενικά ο φόρος καταβάλλεται κατά το χρόνο που προβλέπεται από το νόμο που επιβάλλει την αντίστοιχη φορολογία, στην οποία εφαρμόζεται ο Κώδικας, ενώ ο τρόπος καθορίζεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα.

Σε περίπτωση διορθωτικού προσδιορισμού φόρου, ο οφειλόμενος φόρος καταβάλλεται εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση της πράξης του προσδιορισμού φόρου στο φορολογούμενο και περίπτωση εκτιμώμενου προσδιορισμού ή προληπτικού προσδιορισμού του φόρου, ο οφειλόμενος φόρος καταβάλλεται εντός τριών (3) ημερών από την κοινοποίηση της αντίστοιχης πράξης προσδιορισμού του φόρου. Τέλος, σε περίπτωση έκδοσης οριστικής απόφασης διοικητικού δικαστηρίου, ο οφειλόμενος φόρος καταβάλλεται σε δύο (2) ίσες μηνιαίες δόσεις.

Άρθρο 42

Επιστροφή φόρου

Με τις διατάξεις του άρθρου 42 ορίζεται ότι στην περίπτωση που ο φορολογούμενος δικαιούται επιστροφή φόρου, η φορολογική διοίκηση, αφού συμψηφίσει τους οφειλόμενους από το φορολογούμενο φόρο με το ποσό προς

επιστροφή, προβαίνει στην επιστροφή της τυχόν προκύπτουσας διαφοράς εντός 90 ημερών από την υποβολή εγγράφου αιτήματος του φορολογούμενου

Άρθρο 43

Πρόγραμμα ρύθμισης οφειλών - τμηματικής καταβολής σε δόσεις

Με την **παράγραφο 1 του άρθρου 43** δίνεται η δυνατότητα στο φορολογούμενο να ενταχθεί σε πρόγραμμα ρύθμισης των φορολογικών οφειλών του, το οποίο και εγκρίνει η φορολογική διοίκηση, αποκλειστικά και μόνο όταν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της οικονομικής του αδυναμίας για την καταβολή του φόρου εγκαίρως και της δυνατότητάς του να είναι συνεπής με το πρόγραμμα ρύθμισης. Το πρόγραμμα μπορεί να έχει διάρκεια μέχρι 12 μήνες και σε εξαιρετικές περιπτώσεις μέχρι 24 μήνες. Προκειμένου να ενταχθεί σε πρόγραμμα ρύθμισης, ο φορολογούμενος, σύμφωνα με **την παράγραφο 2** του άρθρου 43, οφείλει να προσκομίσει στη φορολογική διοίκηση αναλυτικά στοιχεία για τα εισοδήματα, την περιουσιακή του κατάσταση, τις οφειλές του σε τρίτους και να έχει υποβάλει δηλώσεις κατά τα τελευταία πέντε έτη πριν την ένταξή του σε πρόγραμμα ρύθμισης. Σε περίπτωση που φορολογούμενος έχει καταδικαστεί για φοροδιαφυγή, δεν μπορεί να ενταχθεί σε πρόγραμμα για ρύθμιση οφειλών (**παράγραφος 3**).

Με **την παράγραφο 4** του άρθρου 43 προβλέπεται ο χρόνος καταβολής κάθε δόσης και οι πιθανές προσαυξήσεις σε περίπτωση καθυστέρησης. Το πρόγραμμα ρύθμισης παύει να ισχύει, όπως ορίζει **η παράγραφος 5** του άρθρου 43, εάν ο φορολογούμενος δεν καταβάλλει εντός της προθεσμίας περισσότερες από μία δόσεις ή καθυστερήσει την καταβολή της δόσης για περισσότερο από ένα μήνα, ή δεν συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις φορολογίας εισοδήματος ή παρείχε ανακριβή στοιχεία για την έγκριση του προγράμματος. Οι διατάξεις του άρθρου 43 επιδιώκουν να διευκολύνουν όσους φορολογούμενους αντιμετωπίζουν αδυναμία στην εξόφληση των οφειλών τους αλλά μπορούν παράλληλα να ανταποκριθούν στο συμφωνημένο πρόγραμμα.

Άρθρο 44

Σειρά εξόφλησης

Με τις διατάξεις **του άρθρου 44** ορίζεται ότι η σειρά εξόφλησης των υποχρεώσεων του φορολογούμενου, όπως και η δυνατότητα της Φορολογικής Διοίκησης να κατανέμει κάθε καταβολή σε οποιοδήποτε οφειλόμενο φόρο εάν ο φορολογούμενος δεν υποδείξει κατά το χρόνο της καταβολής σε ποιο συγκεκριμένο φόρο ή φορολογική περίοδο αφορά η πληρωμή ή εάν η καταβολή πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 48 του Κώδικα.

Ενότητα Β

Αναγκαστική εκτέλεση

Υποενότητα 1

Μέτρα για τη διασφάλιση και την αναγκαστική εισπραξη

Άρθρο 45

Απαρίθμηση εκτελεστών τίτλων

Με τις διατάξεις του άρθρου 45 ορίζεται, ότι η είσπραξη του φόρου γίνεται δυνάμει άμεσα εκτελεστού τίτλου που στην περίπτωση αυτόματου προσδιορισμού φόρου είναι η δήλωση την οποία υποβάλλει ο φορολογούμενος, στην περίπτωση κανονικού προσδιορισμού φόρου είναι η ειδοποίηση που κοινοποιείται στο φορολογούμενο, στην περίπτωση κατ'έκτιμηση προσδιορισμού φόρου είναι η πράξη κατ'έκτιμηση προσδιορισμού του φόρου όταν δεν έχει εφαρμογή η παράγραφος 2 του άρθρου 33, στην περίπτωση διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου είναι η πράξη τελικού διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου, στην περίπτωση προληπτικού προσδιορισμού φόρου είναι η πράξη προληπτικού προσδιορισμού του φόρου αν ο φορολογούμενος δεν ικανοποιεί τις διατάξεις της παραγράφου 2 του Άρθρου 35, και τέλος, σε περίπτωση έκδοσης δικαστικής απόφασης, η ίδια η απόφαση όπως κοινοποιείται στο φορολογούμενο ή τον υπόχρεο και οι καταλογιστικές πράξεις τόκων και επιβολής προστίμων.

Υποενότητα 2 **Μέτρα διασφάλισης των οφειλών στο Δημόσιο**

Άρθρο 46 **Λήψη διασφαλιστικών μέτρων**

Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 46 δίνεται η δυνατότητα στη φορολογική διοίκηση μόνο σε εξαιρετικά επείγουσες περιπτώσεις και όταν επίκειται κίνδυνος για την είσπραξη του αναλογούντος στο φορολογούμενο φόρο, να λαμβάνει μέτρα και να προβαίνει με βάση τον εκτελεστό τίτλο του άρθρου 45 του Κώδικα και χωρίς δικαστική απόφαση στην επιβολή συντηρητικής κατάσχεσης κινητών, ακινήτων, εμπραγμάτων δικαιωμάτων σε αυτά, απαιτήσεων και γενικά όλων των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη του Δημοσίου είτε βρίσκονται στα χέρια του είτε στα χέρια τρίτου ενώ κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλογικά τα άρθρα 707-723 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, εξαιρουμένων των άρθρων 715 παρ.5 και 722 του ανωτέρω Κώδικα.

Με την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου δίνεται η δυνατότητα στη Φορολογική Διοίκηση, με τις ίδιες όμως, προϋποθέσεις της παραγράφου 1, να προβαίνει στη λήψη των προβλεπόμενων στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ασφαλιστικών μέτρων με βάση τον εκτελεστό τίτλο κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 691 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Σημειώνεται ότι τα μέτρα της προηγούμενης παραγράφου διατάσσονται από τον Πρόεδρο του Διοικητικού Πρωτοδικείου της έδρας της αρμόδιας για τη σχετική φορολογία αρχής χωρίς να απαιτείται προηγούμενη κλήτευση του φορολογουμένου.

Ενότητα Γ **Μέτρα αναγκαστικής εκτέλεσης**

Άρθρο 47 **Ατομική ειδοποίηση καταβολής οφειλής / υπερημερίας**

Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 47 ορίζεται ότι σε περίπτωση μη καταβολής των ποσών που αναφέρονται στην πράξη προσδιορισμού του φόρου μέχρι την προβλεπόμενη σε αυτή ημερομηνία πληρωμής η φορολογική διοίκηση αποστέλλει στο φορολογούμενο ατομική ειδοποίηση καταβολής των ληξιπρόθεσμων οφειλών του πριν τη διενέργεια οποιασδήποτε πράξης εκτέλεσης . Με την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι σε περίπτωση μη καταβολής των ποσών που αναφέρονται στην ατομική ειδοποίηση εντός τριάντα ημερών από την κοινοποίηση της ατομικής ειδοποίησης καταβολής οφειλής, το αρμόδιο όργανο της φορολογικής διοίκησης μπορεί να προβεί στη λήψη μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κώδικα μετά την πάροδο της προθεσμίας των τριάντα (30) ημερών ενώ στις επόμενες παραγράφους ορίζονται τα ελάχιστα στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνει η ατομική ειδοποίηση καθώς και ο τρόπος κοινοποίησής της. Ειδικότερα θέματα ορίζονται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων.

Άρθρο 48 **Αναγκαστική εκτέλεση**

Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 48 ορίζεται ότι η αναγκαστική είσπραξη των φόρων που καλύπτονται από τον παρόντα Κώδικα διενεργείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ΝΔ 356/1974 περί Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων εκτός αν ρυθμίζεται διαφορετικά από τον παρόντα Κώδικα. Με την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι η διαδικασία συμψηφισμού που προβλέπεται στο άρθρο 83 του ΝΔ 356/1974 περί Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων δεν τυγχάνει εφαρμογής αναφορικά με τους φόρους και λοιπά έσοδα του Δημοσίου που καλύπτονται από τον Κώδικα. Με την παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου ότι όπου στον Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων γίνεται αναφορά στον Προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ., στο Διευθυντή του Δημοσίου Ταμείου ή γενικότερα σε άλλο αρμόδιο όργανο νοείται στο εξής ο Γενικός Γραμματέας Δημοσίων Εσόδων. Τέλος με την παράγραφο 4 προβλέπεται ότι αναγκαστική εκτέλεση δεν διενεργείται για χρέη, η πληρωμή των οποίων τελεί σε νόμιμη ή δικαστική αναστολή και για όσο χρόνο αυτή διαρκεί. Αναγκαστική εκτέλεση δεν διενεργείται επίσης για χρέη που έχουν υπαχθεί σε πρόγραμμα ρύθμισης οφειλών, εφόσον ο φορολογούμενος συμμορφώνεται με το πρόγραμμα.

Άρθρο 49 **Λήψη μέτρων σε περίπτωση υπόνοιας καταδολίευσης**

Στην περίπτωση που ο φορολογούμενος προβαίνει σε προπαρασκευαστικές ενέργειες, οι οποίες αποτελούν σαφείς ενδείξεις ότι υπάρχει κίνδυνος να μην εισπραχθεί ο φόρος, μπορεί η φορολογική διοίκηση, σύμφωνα με το άρθρο 49, να λαμβάνει αναγκαστικά μέτρα πριν η οφειλή καταστεί ληξιπρόθεσμη και παράλληλα να προβαίνει σε κάθε νόμιμη ενέργεια για την ανατροπή των ενεργειών αυτών, όπως πχ αγωγή καταδολίευσης σε περίπτωση μεταβίβασης περιουσιακών στοιχείων ενώ η η Φορολογική Διοίκηση μπορεί να ζητήσει ως ασφαλιστικό μέτρο τη δικαστική μεσεγγύηση σύμφωνα με τα Άρθρα 725 κ.ε. του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Ενότητα Δ
Αλληλέγγυα ευθύνη

Άρθρο 50
Αλληλέγγυα ευθύνη

Με την παράγραφο 1 του άρθρου 50 ορίζεται ότι ευθύνονται προσωπικά και αλληλέγγυα για την πληρωμή του φόρου που οφείλεται από τα νομικά πρόσωπα και τις νομικές οντότητες κατά το χρόνο διάλυσής τους τα πρόσωπα που είναι διευθυντές, διαχειριστές, διευθύνοντες σύμβουλοι, εντεταλμένοι στη διοίκηση και εκκαθαριστές των νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων. **Στην παράγραφο 2** ορίζονται ειδικώς τα πρόσωπα που έχουν αλληλέγγυα ευθύνη για τους παρακρατούμενους φόρους και κατά τη διάρκεια της ζωής των νομικών προσώπων ή νομικών οντοτήτων ενώ **στην παράγραφο 3** προβλέπεται ότι εάν κατά τον χρόνο διάλυσης νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας δεν έχουν εξοφληθεί όλες οι φορολογικές υποχρεώσεις του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας, περιλαμβανομένων των παρακρατούμενων και επιρριπτομένων φόρων, οι κατά τον χρόνο διάλυσης αυτών μέτοχοι ή εταίροι με ποσοστό συμμετοχής τουλάχιστον 5% ευθύνονται αλληλεγγύως με το νομικό πρόσωπο ή τη νομική οντότητα για την καταβολή του οφειλόμενου φόρου, μέχρι του ποσού των αναληφθέντων κερδών ή απολήψεων σε μετρητά ή σε είδος λόγω της ιδιότητας του μετόχου ή εταίρου κατά τα τρία (3) έτη τελευταία έτη προ της λύσης.

Στην παράγραφο 4 ορίζεται ότι ευθύνεται αλληλεγγύως με το νομικό πρόσωπο ή τη νομική οντότητα για την καταβολή του οφειλομένου και μη εξοφληθέντος φόρου κατά την διάλυση του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας, και κάθε πρόσωπο που υπήρξε μέτοχος ή εταίρος αυτού με ποσοστό συμμετοχής τουλάχιστον 5% κατά τα τρία (3) έτη τελευταία έτη προ της διάλυσής του μέχρι του ποσού των αναληφθέντων κερδών ή απολήψεων σε μετρητά ή σε είδος λόγω της ιδιότητας του μετόχου ή εταίρου και εφόσον η οφειλή αφορά την περίοδο στην οποία το εν λόγω πρόσωπο ήταν μέτοχος ή εταίρος ενώ **στην παράγραφο 5** του ίδιου άρθρου τα πρόσωπα που αναφέρονται στις προηγούμενες παραγράφους δύνανται να ασκήσουν έναντι της φορολογικής διοίκησης, παράλληλα με το νομικό πρόσωπο ή την νομική οντότητα, οποιαδήποτε δικαίωμα θα είχε στην διάθεσή του το νομικό πρόσωπο ή η νομική οντότητα. Τέλος, με **την παράγραφο 6** εισάγεται εξαίρεση από την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου για νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών ή αναγνωρισμένο χρηματιστήριο σε άλλο Κράτος Μέλος της ΕΕ.

Ενότητα Ε
Παραγραφή του δικαιώματος εισπραξης φόρων
Άρθρο 51
Παραγραφή εισπραξης φόρων

Με **το άρθρο 51** προσδιορίζεται χρόνος παραγραφής για την είσπραξη των φόρων και λοιπών εσόδων από το Δημόσιο και συγκεκριμένα πέντε (5) έτη μετά την έκδοση του νόμιμου τίτλου εκτέλεσης εάν δεν κοινοποιηθεί οποιαδήποτε πράξη εκτέλεσης στον φορολογούμενο εντός της πενταετίας. Επιπροσθέτως, εισάγεται πειθαρχική ευθύνη του αρμοδίου οργάνου της φορολογικής διοίκησης για τη μη εκκίνηση της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης για την είσπραξη των φόρων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κώδικα εντός πέντε (5) ετών από την ημερομηνία κατά την οποία ο φορολογούμενος κατέστη υπερήμερος. Τέλος, ορίζεται ότι κανένας νόμος περί παραγραφής δεν αποκλείει το δικαίωμα αναγκαστικής εκτέλεσης για την είσπραξη από το Δημόσιο των μη καταβληθέντων φόρων ή άλλων εσόδων του Δημοσίου, με τη σχετική επιφύλαξη που εισάγεται στην παράγραφο 1.

Άρθρο 52

Αμοιβαία συνδρομή στην είσπραξη απαιτήσεων από φόρους στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η αμοιβαία συνδρομή σε ζητήματα φορολογικού ενδιαφέροντος είναι εξαιρετική χρήσιμη για την επίτευξη των στόχων της φορολογικής διοίκησης. Ειδικά στην περίπτωση της αμοιβαίας συνδρομής στην είσπραξη απαιτήσεων θα εφαρμόζονται, σύμφωνα με **το άρθρο 52**, οι διατάξεις των άρθρων 295 έως 319 του ν. 4072/2012, με τον οποίο ενσωματώθηκε στην ελληνική νομοθεσία η Οδηγία 2010/24/ΕΕ του Συμβουλίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΑΤΟ

Τόκοι και Πρόστιμα

Άρθρο 53

Τόκοι εκπρόθεσμης καταβολής

Με τις διατάξεις του άρθρου καθορίζεται ο τρόπος υπολογισμού των τόκων σε περίπτωση εκπρόθεσμης καταβολής. Ειδικότερα, και σύμφωνα με **την παράγραφο 1 του άρθρου 53** ο φορολογούμενος υποχρεούται να καταβάλει τόκους για τη χρονική περίοδο από τη λήξη της νόμιμης προθεσμίας έως και την ημερομηνία καταβολής του φόρου σε περίπτωση που δεν καταβάλει το ποσό του φόρου εντός της προθεσμίας. Με **την παράγραφο 2** η φορολογική διοίκηση υποχρεούται σε περίπτωση καταβολής υπερβάλλοντος ποσού φόρου (αχρεώστητη καταβολή) να καταβάλει τόκους για τη χρονική περίοδο από την ημερομηνία αίτησης επιστροφής του υπερβάλλοντος ποσού φόρου μέχρι την ημερομηνία επιστροφής του με τις εξαιρέσεις που εισάγονται στην παράγραφο αυτή. Με **την παράγραφο 3** του άρθρου 53 ορίζεται ότι τόκοι επί των τόκων δεν υπολογίζονται και δεν οφείλονται ενώ με **την παράγραφο 4** ο Γενικός Γραμματέας Δημοσίων Εσόδων αποφασίζει το επιτόκιο υπολογισμού των τόκων.

Άρθρο 54 **Διαδικαστικές παραβάσεις**

Οι διατάξεις του άρθρου 54 έχουν ως στόχο την ενίσχυση του αισθήματος δικαίου των πολιτών και παράλληλα την αύξηση της εισπραξιμότητας των προστίμων προς όφελος των δημοσίων εσόδων, μέσω του εξορθολογισμού αυτών, για την αποφυγή της επιβολής «εξωπραγματικών» προστίμων, η εισπραξη των οποίων καθίσταται δυσχερής και αμφίβολη. Ειδικότερα με τις προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου 54 καθορίζονται οι παραβάσεις, στις οποίες επιβάλλονται τα αντίστοιχα διοικητικά πρόστιμα. Καθιερώνεται δε για πρώτη φορά ενιαίο ύψος προστίμου για όλες τις φορολογικές διατάξεις που παραβιάζονται και ανάλογο της κατηγορίας των τηρούμενων βιβλίων.

Άρθρο 55 **Παραβάσεις φοροδιαφυγής**

Με τις διατάξεις του άρθρου 55 επιχειρείται η εννοιολογική προσέγγιση της φοροδιαφυγής και ο καθορισμός των σχετικών παραβάσεων. Ειδικότερα, στην παράγραφο 1 ορίζεται, για τους σκοπούς του Κώδικα, η «φοροδιαφυγή» ως η απόκρυψη καθαρών εισοδημάτων από οποιαδήποτε πηγή με μη υποβολή δήλωσης ή με υποβολή ανακριβούς δήλωσης και με σκοπό την μη πληρωμή φόρου εισοδήματος, η μη απόδοση, ανακριβής απόδοση, συμψηφισμός, έκπτωση ή διακράτηση φόρου προστιθέμενης αξίας και παρακρατούμενων και επιρριπτόμενων φόρων, τελών ή εισφορών καθώς και η μη υποβολή δήλωσης ή η υποβολή ανακριβούς δήλωσης με σκοπό την μη πληρωμή των παραπάνω φόρων τελών ή εισφορών, η εισπραξη επιστροφής των παραπάνω φόρων από την Φορολογική Διοίκηση μετά από παραπλάνηση της Φορολογικής Διοίκησης, καθώς και η έκδοση πλαστών ή εικονικών φορολογικών στοιχείων και η αποδοχή αυτών καθώς και η νόθευση φορολογικών στοιχείων.

Στην παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου καθορίζονται οι παραβάσεις και τα πρόστιμα που αφορούν σε μη έκδοση ή σε ανακριβή έκδοση παραστατικού στοιχείου αξίας και έχει ως αποτέλεσμα την απόκρυψη της συναλλαγής ή μέρους αυτής ή και σε έκδοση πλαστών φορολογικών στοιχείων. Παράλληλα, υπάρχει λεπτομερής παρουσίαση παραβάσεων και προστίμων σε περίπτωση έκδοσης εικονικών φορολογικών στοιχείων ή λήψης εικονικών στοιχείων με διαβαθμίσεις ως προς το ύψος των προστίμων και διαφοροποιήσεις για το πρόσωπο του εκδότη και του λήπτη. Στην παράγραφο 3 ορίζεται ότι η επιβολή προστίμων και η σχετική διοικητική διαδικασία σύμφωνα με τον Κώδικα είναι ανεξάρτητες από τυχόν ποινικές κυρώσεις και οποιαδήποτε ποινική διαδικασία προβλέπεται από οποιοδήποτε άλλο νόμο. Τέλος, στην παράγραφο 4 προβλέπεται ότι πληροφορίες ή έγγραφα, τα οποία αφορούν ποινική διαδικασία, δεν χορηγούνται στη Φορολογική Διοίκηση χωρίς προηγούμενη έγγραφη άδεια του αρμόδιου Εισαγγελέα.

Άρθρο 56 **Πρόστιμο εκπρόθεσμης υποβολής ή μη υποβολής συνοπτικού πίνακα ή φακέλου ενδοομιλικών συναλλαγών**

Κατά της υπόχρεης σε υποβολή συνοπτικού πίνακα πληροφοριών επιχείρησης καθώς και φακέλου τεκμηρίωσης επιβάλλεται από τη φορολογική διοίκηση πρόστιμο σε ποσοστό 1/1000 των δηλούμενων ακαθάριστων εσόδων, σε περίπτωση που υποβάλει τον πίνακα εκπροθέσμως. Το πρόστιμο δεν μπορεί να είναι μικρότερο των χιλίων (1000) ευρώ και μεγαλύτερο των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ, σύμφωνα με **την παράγραφο 1 του άρθρου 56**.

Το πρόστιμο υπολογίζεται σε ποσοστό ένα εκατοστό (1/100) των δηλουμένων ακαθάριστων εσόδων της υπόχρεης σε υποβολή επιχείρησης και δεν μπορεί να είναι μικρότερο των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ και μεγαλύτερο των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ στην περίπτωση που δεν υποβληθεί ο πίνακας ή δεν διατεθεί ο φάκελος τεκμηρίωσης στη φορολογική διοίκηση (**παράγραφος 2**).

Άρθρο 57

Πρόστιμο εκπρόθεσμης καταβολής

Με τις διατάξεις του άρθρου 57 ορίζεται ότι εάν οποιοδήποτε ποσό φόρου δεν καταβληθεί εντός δύο μηνών από την εκπνοή της νόμιμης προθεσμίας καταβολής, επιβάλλεται πρόστιμο ίσο με ποσοστό 10% του φόρου που δεν καταβλήθηκε εμπρόθεσμα. Σε περίπτωση που το ποσό του φόρου καταβληθεί μετά την πάροδο ενός έτους από την εκπνοή της νόμιμης προθεσμίας καταβολής το παραπάνω πρόστιμο ανέρχεται σε 20% του φόρου ενώ, τέλος, εάν το ποσό του φόρου καταβληθεί μετά την πάροδο δύο ετών από την εκπνοή της νόμιμης προθεσμίας καταβολής το παραπάνω πρόστιμο ανέρχεται σε 30% του φόρου.

Άρθρο 58

Πρόστιμο ανακριβούς δήλωσης ή μη υποβολής δήλωσης

Με τις διατάξεις του άρθρου 58 καθορίζεται το ύψος του προστίμου εάν το ποσό φόρου που προκύπτει βάσει φορολογικής δήλωσης υπολείπεται του ποσού φόρου που προκύπτει βάσει διορθωτικού προσδιορισμού φόρου που πραγματοποιήθηκε από τη Φορολογική Διοίκηση. Το ποσοστό αυτό κυμαίνεται από το 10% του ποσού της διαφοράς και μπορεί να φτάσει το 100% ανάλογα με την περίπτωση. Με τις ίδιες διατάξεις ορίζεται ότι επιβάλλεται σε βάρος του υπόχρεου για την υποβολή δήλωσης πρόστιμο ίσο με το ποσό του φόρου που απέφυγε λόγω της μη υποβολής δήλωσης.

Άρθρο 59

Πρόστιμο μη καταβολής παρακρατούμενων φόρων

Με τις διατάξεις του άρθρου 59 επιβάλλεται πρόστιμο στον υπόχρεο απόδοσης παρακρατηθέντος φόρου ίσο με το ποσό του φόρου που δεν απέδωσε εντός της νόμιμης προθεσμίας προς πληρωμή και μετά από υποβολή δήλωσης

Άρθρο 60

Παρεμπόδιση, υπόθαλψη και συνέργεια

Με τις διατάξεις του άρθρου 60 ορίζεται ανάλογη, με αυτή του παραβάτη, ευθύνη όποιου άλλου προσώπου υποκίνησε, υπέβαλε ή συνέπραξε με τον παραβάτη προκειμένου να παρεμποδίσει τη φορολογική διοίκηση. Τα πρόστιμα που επιβάλλονται είναι του ίδιου ύψους με αυτά των προηγούμενων άρθρων.

Άρθρο 61 **Απαλλαγή λόγω ανωτέρας βίας**

Με το άρθρο 61 δίνεται στο φορολογούμενο η δυνατότητα να αιτείται από το Γενικό Γραμματέα την απαλλαγή από τόκους ή πρόστιμα σε περίπτωση ανωτέρας βίας υπό την προϋπόθεση ότι έχουν εξοφληθεί όλοι οι φόροι πριν από το αίτημα απαλλαγής. Δεν μπορεί να υπάρξει απαλλαγή για τόκους και πρόστιμα που επιβάλλονται για ανακριβή δήλωση καθώς και για τα πρόστιμα που επιβάλλονται για παραβάσεις φοροδιαφυγής. Ο Γενικός Γραμματέας αποφαινεται επί του αιτήματος εντός 30 ημερών και κοινοποιεί την απόφαση στο φορολογούμενο και στην περίπτωση που δεν ληφθεί απόφαση εντός της ανωτέρω περιόδου, το αίτημα θεωρείται ότι έχει απορριφθεί.

Άρθρο 62 **Επιβολή, κοινοποίηση και πληρωμή τόκων και προστίμων**

Με τις διατάξεις του άρθρου 62 ορίζεται ότι ο Γενικός Γραμματέας είναι αρμόδιος για την έκδοση πράξης καταλογισμού τόκων και επιβολής προστίμων, η οποία πρέπει να περιλαμβάνει αυτοτελή αιτιολογία και να κοινοποιείται στο φορολογούμενο ή το ευθυνόμενο πρόσωπο: α) μαζί με την πράξη προσδιορισμού του φόρου ή β) αυτοτελώς, εάν η πράξη προσδιορισμού του φόρου δεν εκδίδεται ταυτόχρονα. Ο φορολογούμενος καλείται εγγράφως για την υποβολή αντιρρήσεων τουλάχιστον τριάντα ημέρες πριν την έκδοση της πράξης. Τέλος, προβλέπεται, ότι τόκοι και πρόστιμα καταβάλλονται εφάπαξ την τριακοστή ημέρα μετά την κοινοποίηση της πράξης καταλογισμού ή επιβολής

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ **Διαδικασίες προσφυγής**

Άρθρο 63 **Ειδική Διοικητική Διαδικασία -Ενδικοφανής προσφυγή**

Οι αρμοδιότητες της Υπηρεσίας Εσωτερικής Επανεξέτασης της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων προβλέφθηκαν με την περίπτωση 1 της Υποπαραγράφου Α5 του ν.4152/2013 (Φ.Ε.Κ. 107Α') με την οποία προστέθηκε το άρθρο 70 Β στον ν.2238/1994 (Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος), το δε υποχρεωτικό καθεστώς της ενδικοφανούς προσφυγής αφορά πράξεις που εκδίδονται από τις φορολογικές αρχές από 1.8.2013 και μετά και θεσπίσθηκε για να εξυπηρετήσει τις περιπτώσεις υποθέσεων που επιδέχονται άμεσης επιλύσεως, όπως και να λειτουργήσει ως στάδιο προέλεγχου σε υποθέσεις που πρόκειται να

εισαχθούν ενώπιον της δικαιοσύνης, ώστε αναδεικνύονται τα βασικά νομικά ζητήματα και να έχουν τεθεί υπό επεξεργασία τα πραγματικά ζητήματα που χρήζουν τεχνικών αναλύσεων και παρατηρήσεων.

Με **το άρθρο 63** εντάσσεται πλέον στον Κώδικα Φορολογικής διαδικασίας, με ορισμένες βελτιώσεις, το πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας της ενδικοφανούς προσφυγής από την Υπηρεσία Εσωτερικής Επανεξέτασης και εξορθολογίζεται το υφιστάμενο πλαίσιο προθεσμιών.

Ειδικότερα, με **την παράγραφο 1** του άρθρου 63, ορίζεται ότι ο υπόχρεος, εφόσον αμφισβητεί οποιαδήποτε πράξη που έχει εκδοθεί σε βάρος του από τη Φορολογική Διοίκηση, οφείλει να υποβάλει ενδικοφανή προσφυγή με αίτημα την επανεξέταση της πράξης στο πλαίσιο διοικητικής διαδικασίας από την Υπηρεσία Εσωτερικής Επανεξέτασης της Φορολογικής Διοίκησης.

Με την **παράγραφο 5** του άρθρου επέρχονται ορισμένες βελτιώσεις επί της διαδικασίας ενώπιον της υπηρεσίας, προκειμένου να επιτελείται κατά τρόπο ουσιαστικό η λειτουργία του προελέγχου των πράξεων από την Υπηρεσία Εσωτερικής Επανεξέτασης και ρυθμίζονται ζητήματα που σχετίζονται με την κατά χρόνο αρμοδιότητα της Υπηρεσίας Εσωτερικής Επανεξέτασης να επιληφθεί της ενδικοφανούς προσφυγής. Με την **παράγραφο 7** του άρθρου εισάγεται ρύθμιση που αποσκοπεί στη διασφάλιση της ανεξαρτησίας της κρίσης του προσωπικού της Υπηρεσίας Εσωτερικής Επανεξέτασης, λαμβάνοντας ειδικότερα υπόψη την φύση των καθηκόντων και το εύρος των αρμοδιοτήτων της υπηρεσίας. Τέλος, με **την παράγραφο 9** του άρθρου 63 προστίθεται στο υφιστάμενο πλαίσιο εξουσιοδοτήσεων προς τον Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων, η δυνατότητα να εκδίδει τις αναγκαίες κανονιστικές πράξεις για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου και ιδίως να καθορίζει τις λεπτομέρειες για τη λειτουργία της Υπηρεσίας Εσωτερικής Επανεξέτασης, την εφαρμοστέα διαδικασία και τον τρόπο έκδοσης των αποφάσεων της με σχετική κανονιστική του πράξη.

Άρθρο 64 **Επαρκής αιτιολογία**

Με τις διατάξεις **του άρθρου 64** θεμελιώνεται η υποχρέωση της φορολογικής διοίκησης για την παροχή σαφούς, ειδικής και επαρκούς αιτιολογίας αναφορικά με τη νομική βάση, τα γεγονότα και τις περιστάσεις που θεμελιώνουν την έκδοση πράξεως και τον προσδιορισμό φόρου.

Άρθρο 65 **Βάρος απόδειξης**

Στην περίπτωση που ο φορολογούμενος ή οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο αμφισβητεί την πράξη προσδιορισμού φόρου στα πλαίσια ενδικοφανούς προσφυγής, φέρει και το βάρος της απόδειξης της πλημμέλειας, όπως ορίζει **το άρθρο 66**.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΔΕΚΑΤΟ **Μεταβατικές διατάξεις**

Άρθρο 66

Μεταβατικές διατάξεις

Με τις προτεινόμενες μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 66 και προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα της σταδιακής μετάβασης από το υφιστάμενο καθεστώς της διοικητικής επίλυσης των φορολογικών διαφορών στη διοικητική διαδικασία της ενδικοφανούς προσφυγής από την Υπηρεσία Εσωτερικής Επανεξέτασης της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων, και μέχρι την έναρξη εφαρμογής του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, παρέχεται στον υπόχρεο η δυνατότητα αποκλειστικά και μόνο για τις περιπτώσεις που δεν αμφισβητείται από αυτόν η ορθότητα της καταλογιστικής πράξης ως προς τον κύριο φόρο, τέλος, εισφορά ή δικαίωμα του Δημοσίου ή ως προς τον καταλογισμό της οικείας παράβασης, να περιορίζονται από τον Προϊστάμενο της αρμόδιας φορολογικής αρχής οι πρόσθετοι φόροι, τέλη, εισφορές, δικαιώματα του Δημοσίου ή τα πρόστιμα, κατά τα προβλεπόμενα από τις ισχύουσες διατάξεις.

Η ως άνω διαδικασία τυγχάνει μεταβατικής εφαρμογής και για τις αποφάσεις που θα εκδίδονται από την Υπηρεσία Εσωτερικής Επανεξέτασης, μέχρι την έναρξη εφαρμογής του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, στις περιπτώσεις που ο υπόχρεος δεν αμφισβητεί την ορθότητα των αποφάσεων αυτών ως προς τον κύριο φόρο, τέλος, εισφορά ή δικαίωμα του Δημοσίου ή ως προς τον καταλογισμό της οικείας παράβασης.

Επίσης ορίζεται με την παράγραφο 1 του άρθρου 66 ότι οι διατάξεις του Κεφαλαίου 7 εφαρμόζονται, με την επιφύλαξη των διατάξεων περί παραγραφής, σε όλες τις χρήσεις για τις οποίες, κατά τη θέση σε ισχύ του Κώδικα, δεν έχει εκδοθεί εντολή ελέγχου, ή έχει εκδοθεί εντολή ελέγχου, αλλά δεν έχει γίνει έναρξη του ελέγχου. Με την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι ιδικά οι διατάξεις των άρθρων του Κεφαλαίου 10 του Κώδικα, ισχύουν για τις παραβάσεις που διαπράττονται από την ημερομηνία ισχύος αυτού με εξαίρεση την παράγραφο 2 του άρθρου 55, το οποίο ισχύει για παραβάσεις που διαπράττονται από τη δημοσίευση του παρόντος. Η παράγραφος 10 του άρθρου 5 και η παράγραφος 1 του άρθρου 6 του ν. 2523/1997 καταργούνται από τη δημοσίευση του παρόντος ενώ για τις διατάξεις του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 11 του Κώδικα ισχύουν από 1^ης Αυγούστου 2013. (παράγραφος 3). Με την παράγραφο 4 ορίζεται ότι οι διατάξεις του άρθρου 54 του Κώδικα είναι δυνατόν να εφαρμοστούν και για παραβάσεις που διαπράχθηκαν έως το χρόνο δημοσίευσης αυτού και επισύρουν πρόστιμα των άρθρων 5 παρ. 10 και 6 του ν. 2523/1997 ανεξάρτητα από τον χρόνο διαπίστωσής τους, εφόσον το νέο καθεστώς του άρθρου 54 του Κώδικα επιλεγεί ως ευνοϊκότερο από τον υπόχρεο, για το σύνολο των παραβάσεων που περιέχονται στην ίδια πράξη ή απόφαση επιβολής προστίμου, κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα κατωτέρω, ανά κατηγορία υποθέσεων:

α. Για τις υποθέσεις για τις οποίες δεν έχουν εκδοθεί Αποφάσεις Επιβολής Προστίμου (Α.Ε.Π.) μέχρι την ημερομηνία δημοσίευσης του Κώδικα, εφόσον υποβληθεί σχετικό αίτημα εντός ανατρεπτικής προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής Α.Ε.Π. Εξαιρετικά, για τις υποθέσεις της περίπτωσης αυτής οι σχετικές Α.Ε.Π. μπορεί να εκδοθούν απευθείας με βάση το νέο

καθεστώς, εφόσον πριν την έκδοσή τους ο υπόχρεος υποβάλει ανέκκλητη δήλωση επιλογής των διατάξεων που ισχύουν κατά το χρόνο έκδοσης της Α.Ε.Π.

β. Για τις υποθέσεις για τις οποίες έχουν εκδοθεί Α.Ε.Π. μέχρι την ημερομηνία δημοσίευσης του Κώδικα και δεν βρίσκονται ακόμη σε στάδιο διοικητικής επίλυσης της διαφοράς κατόπιν αιτήματος διοικητικού συμβιβασμού ή άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής, εφόσον υποβληθεί σχετικό αίτημα, εντός ανατρεπτικής προθεσμίας σαράντα πέντε (45) ημερών από τη δημοσίευση του Κώδικα.

γ. Για τις υποθέσεις για τις οποίες έχουν εκδοθεί Α.Ε.Π. και βρίσκονται σε στάδιο διοικητικής επίλυσης της διαφοράς κατόπιν αιτήματος διοικητικού συμβιβασμού ή άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής, εφόσον υποβληθεί σχετικό αίτημα, εντός ανατρεπτικής προθεσμίας σαράντα πέντε (45) ημερών από τη δημοσίευση του Κώδικα. Με τις διατάξεις της **παραγράφου 5** του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι στις περιπτώσεις α' και β' της παραγράφου 4, αρμόδιος για την έκδοση της πράξης επιβολής των προστίμων με το ευνοϊκότερο καθεστώς είναι ο Προϊστάμενος της Αρχής που εξέδωσε την πράξη. Κατά της πράξης αυτής που εκδίδεται στη βάση του ευνοϊκότερου καθεστώτος δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις περί δικαστικού και διοικητικού συμβιβασμού. Στην περίπτωση γ' της παραγράφου 4 το ευνοϊκότερο καθεστώς εφαρμόζεται στο πλαίσιο του διοικητικού συμβιβασμού ή ενδικοφανούς προσφυγής. Ο διοικητικός συμβιβασμός ή η αποδοχή της απόφασης επί της ενδικοφανούς προσφυγής με βάση το ευνοϊκότερο καθεστώς δεν έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση των προστίμων σύμφωνα με την υφιστάμενη νομοθεσία. Το αίτημα για υπαγωγή στο ευνοϊκότερο καθεστώς υποβάλλεται στην αρμόδια Αρχή ή στην αρμόδια Επιτροπή των άρθρων 70^Α και 70^Β Ν. 2238/1994 κατά περίπτωση.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 6** ορίζεται ότι για τις υποθέσεις προστίμων των άρθρων 5 παρ. 10 και 6 του ν. 2523/1997, οι οποίες εκκρεμούν ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων και του Σ.τ.Ε. κατά τη δημοσίευση του παρόντος, οι υπόχρεοι δύνανται με αίτησή τους, η οποία υποβάλλεται στη φορολογική αρχή που εξέδωσε την πράξη, εντός ανατρεπτικής προθεσμίας εξήντα (60) ημερών από τη δημοσίευση του Κώδικα κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 4 να ζητήσουν το δικαστικό συμβιβασμό με βάση το ευνοϊκότερο καθεστώς για το σύνολο των προστίμων ανά καταλογιστική πράξη. Αρμόδιος για τη διενέργεια του συμβιβασμού είναι ο Προϊστάμενος της αρχής που εξέδωσε την πράξη. Στην περίπτωση αυτή, η σχετική δίκη καταργείται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 142 και 143, **παραγράφος 7** του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, αφού υποβληθεί αντίγραφο του πρακτικού συμβιβασμού στο αρμόδιο δικαστήριο. Η διάταξη του τελευταίου εδαφίου της προηγούμενης παραγράφου του άρθρου αυτού εφαρμόζεται αναλόγως.

Επίσης, οι διατάξεις της υποπερίπτωσης δδ' της περίπτωσης γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 55 του Κώδικα είναι δυνατόν να εφαρμοστούν και για παραβάσεις που διαπράχθηκαν μέχρι το χρόνο έναρξης ισχύος αυτού, ανεξάρτητα από το χρόνο διαπίστωσής τους, εφόσον το νέο καθεστώς του άρθρου 55 του Κώδικα επιλεγεί ως ευνοϊκότερο από τον υπόχρεο, για το σύνολο των παραβάσεων που περιέχονται στην ίδια πράξη ή απόφαση επιβολής προστίμου (**παραγράφος 7**) ενώ **με την παράγραφο 8** το ποσό που προκύπτει μετά τον επανυπολογισμό των προστίμων κατά τις διατάξεις του Κώδικα και αφού αφαιρεθούν τυχόν καταβληθέντα ποσά,

χωρίς τις προσαυξήσεις, βεβαιώνεται και καταβάλλεται ως εξής: α. Εντός δύο (2) εργάσιμων ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης της Υπηρεσίας Εσωτερικού Επανελέγχου, καταβάλλεται το πενήντα τοις εκατό (50%) του οφειλομένου ποσού. Αν δεν καταβληθεί το ποσό αυτό, η απόφαση θεωρείται ανυπόστατη. β. Το υπόλοιπο ποσό, μετά την καταβολή του πενήντα τοις εκατό (50%) βεβαιώνεται και καταβάλλεται μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα από την κοινοποίηση της απόφασης της Υπηρεσίας Εσωτερικής Επανεξέτασης.

Για υποθέσεις που εμπίπτουν στις διατάξεις των παραγράφων 3,4 και 5 του παρόντος άρθρου, για τις οποίες δεν υποβάλλεται αίτηση για την Ειδική Διαδικασία του άρθρου 63 του Κώδικα, κρίνονται με βάση τις διατάξεις που ίσχυαν, κατά το χρόνο διάπραξης της παράβασης, όπως ορίζεται στην παράγραφο 9. Τέλος, στην παράγραφο 10 ορίζεται ότι ποσά που τυχόν έχουν καταβληθεί, πέραν αυτών που προκύπτουν από την εφαρμογή των παραγράφων 3,4 και 5 του παρόντος, δεν επιστρέφονται.

Άρθρο 67 **Έναρξη ισχύος**

Με το **άρθρο 67** ορίζεται η 1^η Ιανουαρίου 2014 ως ημερομηνία έναρξης ισχύος του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας.

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Άρθρο 68 **Τροποποιήσεις άρθρων του ν.3691/2008**

Με τις διατάξεις του **άρθρου 68** τροποποιούνται και αντικαθίσταται διατάξεις του νόμου 3691/2008 για την πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και παράλληλα για την αποτελεσματικότερη λειτουργία της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης

Ειδικότερα:

α) με την τροποποίηση της περ. ιη' του άρθρου 3, που προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 77 του ν.3842/2010 (Α' 58), εξαιρούνται από τον ορισμό των βασικών αδικημάτων ορισμένα αδικήματα των άρθρων 17, 18 και 19 του ν.2523/1997 (ΦΕΚ Α' 179) για τα οποία προβλέπεται ποινή χαμηλότερη της γενικής ρήτρας της περ. κ'.

Επίσης, προστίθεται στην ανωτέρω περίπτωση ιη', ως βασικό αδίκημα, και το αδίκημα της μη καταβολής χρεών προς το Δημόσιο (άρθρο 25 του ν.1882/1990, όπως ισχύει), με μία παρόμοια εξαίρεση, καθώς και με την εξαίρεση των χρεών που προκύπτουν από χρηματικές ποινές και πρόστιμα, επειδή δεν υπάρχει περιουσιακό όφελος (εγκληματικό προϊόν).

β) Η περίπτωση δ' της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 3691/2008 καταργείται καθώς οι περιπτώσεις γ' και δ' της εν λόγω παραγράφου αφορούν την ίδια μορφή εταιρείας, δηλαδή οι εταιρείες παροχής επιχειρηματικού κεφαλαίου έχουν μετονομαστεί σε εταιρείες κεφαλαίου επιχειρηματικών συμμετοχών.

γ) Με την τροποποίηση της περίπτωσης β' της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 3691/2008, όπως ισχύει, ανατίθεται στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς η εποπτεία των εταιρειών κεφαλαίου επιχειρηματικών συμμετοχών ως προς την εφαρμογή των διατάξεων του ως άνω νόμου από τη γνωστοποίηση σε αυτήν της αδειοδότησής τους από τον αρμόδιο φορέα.

δ) Η τροποποίηση της περίπτωσης ε' της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 3691/2008, όπως ισχύει, συνδέεται με την ανωτέρω περίπτωση β' και γ' και διαγράφει από τα εποπτευόμενα από το Υπουργείο Οικονομικών (Γενική Διεύθυνση Φορολογικών Ελέγχων και Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων) πρόσωπα τις εταιρείες κεφαλαίου επιχειρηματικών συμμετοχών και τις εταιρείες παροχής επιχειρηματικού κεφαλαίου.

ε) με την τροποποίηση της παρ. 4 του άρθρου 7 και της παρ. 1 του άρθρου 7Α του ν.3691/2008, όπως ισχύει, προβλέπεται ο ορισμός εκπροσώπου της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων ως μέλους της Α' Μονάδας της Αρχής. Η διεθνής αναγνώριση της μεγάλης σημασίας καταπολέμησης της φοροδιαφυγής και της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες καθιστούν αναγκαίο τον εν λόγω ορισμό. Υπενθυμίζεται ότι η Γενική Διεύθυνση Φορολογικών Ελέγχων και Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων, που υπάγεται στην Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων είναι μία από τις αρμόδιες αρχές για την εποπτεία ορισμένων κατηγοριών υπόχρεων προσώπων.

στ) με την τροποποίηση της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 13 του ν.3691/2008, όπως ισχύει, προστίθενται στα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί στις κατηγορίες των υπόχρεων προσώπων που οφείλουν να προβαίνουν σε επαλήθευση των εισοδημάτων των πραγματικών δικαιούχων, με βάση όσα προβλέπονται στην εν λόγω διάταξη.

ζ) με την αντικατάσταση του άρθρου 29 απλοποιείται η διαδικασία υποβολής αναφορών στην Αρχή του άρθρου 7 από τις φορολογικές, τελωνειακές και άλλες αρχές για φορολογικά, τελωνειακά αδικήματα, αδικήματα μη καταβολής χρεών και λοιπά αδικήματα αρμοδιότητας ελέγχου του Σ.Δ.Ο.Ε.. Επίσης τίθενται κριτήρια επιλογής των υποθέσεων που αποστέλλονται στην Αρχή με στόχο τον περιορισμό του μεγάλου αριθμού υποβαλλόμενων αναφορών για υποθέσεις με πολύ μικρά ποσά.

η) με την προσθήκη στην παράγραφο 1 του άρθρου 40 του ν.3691/2008, όπως ισχύει, προβλέπεται η παροχή πληροφοριών από την Αρχή του άρθρου 7 στην

Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων σε συγκεκριμένες περιπτώσεις διενέργειας φορολογικών ή τελωνειακών ελέγχων και κατά τη διαδικασία είσπραξης χρεών, για την επίτευξη των βέλτιστων οικονομικών αποτελεσμάτων του Υπουργείου Οικονομικών. Η διάταξη αυτή αφορά και το Σ.Δ.Ο.Ε. στις περιπτώσεις διενέργειας ελέγχων αρμοδιότητάς του. Επιπλέον, προβλέπεται η ενημέρωση της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων και του Σ.Δ.Ο.Ε. από την Αρχή για τις περιπτώσεις δέσμευσης περιουσιακών στοιχείων που αφορούν αδικήματα που εμπíπτουν στις αρμοδιότητές τους.

θ) με την τροποποίηση της παραγράφου 1 του άρθρου 51 του ν.3691/2008, όπως ισχύει, διορθώνεται η γενικότητα της προηγούμενης αναφοράς του νόμου περί εποπτείας των εισηγμένων σε οργανωμένη αγορά εταιρειών από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και επιβολής σε αυτές κυρώσεων για τέλεση αξιόποινων πράξεων νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες. Με την προτεινόμενη τροποποίηση περιορίζεται η εποπτεία των υπόχρεων προσώπων της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς σε εκείνα που ρητώς προσδιορίζονται στην περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν.3691/2008, όπως ισχύει.

ι) με την τροποποίηση της παραγράφου 3 του άρθρου 52 του ν.3691/2008, όπως ισχύει, επεκτείνεται και στις λοιπές αρμόδιες αρχές, πέραν αυτών που εποπτεύουν εταιρείες του χρηματοπιστωτικού τομέα, η δυνατότητα έκδοσης αποφάσεων για τη ρύθμιση των θεμάτων που αφορούν στην επιβολή διοικητικών κυρώσεων στα υπόχρεα πρόσωπα αρμοδιότητάς τους, σε περίπτωση μη εκπλήρωσης των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις διατάξεις του ν. 3691/2008. Σημειώνεται ότι με το άρθρο 76 του ν.3994/2011 (ΦΕΚ Α'165) τροποποιήθηκε μόνο η παράγραφος 1 του άρθρου 52, παρέχοντας και στις λοιπές αρμόδιες αρχές του ν. 3691/2008 τη δυνατότητα επιβολής των ως άνω διοικητικών κυρώσεων, χωρίς όμως αντίστοιχη προσαρμογή της σχετικής παραγράφου 3 του άρθρου 52.

ΜΕΡΟΣ Γ'
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ, ΕΡΓΑΣΙΑΣ,
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ , ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ,
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Άρθρο 69
Τροποποίηση ν.4118/2013

Με τη διάταξη του άρθρου 69 αποφεύγεται η δημιουργία ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων των νοσοκομείων από τη μη πληρωμή των δικαιούχων προμηθευτών

Άρθρο 70
Ρυθμίσεις Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας

Με τη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 70 καταργούνται οι παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου 51 του νόμου 3996/2011, που προέβλεπαν την τήρηση ειδικού βιβλίου ΟΑΕΕ, καθώς ο ιδιοκτήτης ή εκμεταλλευτής αυτοκινήτου σε κάθε περίπτωση υποχρεούται να τηρεί το βιβλίο το ΙΚΑ.

Στην παράγραφο 2 προβλέπεται η κατάργηση του βιβλίου δρομολογίων και για τους οδηγούς ταξί. Η σχετική ρύθμιση κρίνεται αναγκαία καθώς ήδη η σχετική υποχρέωση έχει καταργηθεί για τα φορτηγά, τα τουριστικά λεωφορεία και τα ΚΤΕΛ στο πλαίσιο της απλούστευσης των διαδικασιών.

Με την παράγραφο 3 προβλέπεται ότι ειδικά για τους μισθωτές, χρήστες, εκμεταλλευτές επιβατικών αυτοκινήτων δημόσιας χρήσης (ΤΑΞΙ) ορίζεται ότι η προβλεπόμενη στο άρθρο 22 του Ν. 3850/2010 (ΦΕΚ Α' 84) επιμόρφωση τεχνικού ασφαλείας τεκμαίρεται ότι έχει συντελεστεί, εφόσον οι ανωτέρω υπόχρεοι υποβάλλουν ηλεκτρονικά υπεύθυνη δήλωση ότι έλαβαν γνώση του αναρτημένου στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας (www.ypakp.gr) ηλεκτρονικού εντύπου με τίτλο «Πρόληψη Ατυχημάτων στο χώρο Εργασίας».

Η προτεινόμενη διάταξη της παραγράφου 4 κρίνεται απαραίτητη λόγω της αδυναμίας λειτουργίας του Υπηρεσιακού Συμβουλίου του ΤΑΥΤΕΚΩ. Με τις διατάξεις του άρθρου 123 του ν. 3655/2008 (Α' 58) συστάθηκε Β' κοινό Υπηρεσιακό Συμβούλιο αρμόδιο για το προσωπικό των Φορέων ΤΠΔΥ και ΤΕΑΠΑΣΑ, το οποίο με την παρ. 2 του άρθρου 78 του ν. 3996/2011 (Α' 170) μετονομάστηκε σε Κοινό Υπηρεσιακό Συμβούλιο.

Σύμφωνα με το άρθρο 42 του ν. 4075/2012 (Α' 89) στον ΕΟΠΥΥ εντάχθηκαν οι υπηρεσίες και οι αρμοδιότητες ως προς την παροχή υπηρεσιών υγείας σε είδος του Κλάδου Υγείας του ΤΑΥΤΕΚΩ και με το άρθρο 36 του ν. 4052/2012 (Α' 41) στο ΕΤΕΑ εντάχθηκαν οι τομείς του Κλάδου Επικουρικής Ασφάλισης του ΤΑΥΤΕΚΩ. Επίσης, μεγάλο μέρος προσωπικού του ΤΑΥΤΕΚΩ μεταφέρθηκε στους ως άνω Φορείς.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4, παρ. 1, του ν. 4142/2013 (Α' 83), το ΤΕΑΠΑΣΑ τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργού Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη.

Κατόπιν τούτων και λαμβανομένων υπόψη ότι: α) οι υπηρετούντες υπάλληλοι του ΤΑΥΤΕΚΩ δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για να ορισθούν μέλη του Υ.Σ. του Ταμείου και ως εκ τούτου δεν είναι εφικτή η λειτουργία του Υπηρεσιακού του Συμβουλίου και β) το ΤΕΑΠΑΣΑ τελεί πλέον υπό την εποπτεία του Υπουργού Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, προτείνεται η θέσπιση της παρούσας διάταξης.

Άρθρο 71

Τροποποίηση διάταξης του άρθρου 975 του ΚΠολΔ

Με την προτεινόμενη ρύθμιση του άρθρου 71 άτομα που υπέστησαν από αδικοπραξία σοβαρές σωματικές βλάβες σε ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%) και άνω κατατάσσονται στην υπ' αριθμό 1 σειρά των γενικών προνομίων του άρθρου 975 του ΚΠολΔ.

Η εν λόγω ρύθμιση αποτελεί στοιχειώδη πράξη κοινωνικής δικαιοσύνης καθώς

απηχεί την ανάγκη ικανοποίησης ανθρώπων που έχουν μείνει ανάπηροι από σοβαρά ατυχήματα και δεν έχουν αποζημιωθεί, ενώ δεν διαταράσσει την εύλογη και ισόρροπη ικανοποίηση των υπολοίπων δανειστών

Άρθρο 72 **Ρύθμιση θεμάτων Υπουργού Επικρατείας**

Με το άρθρο 72 η διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του α.ν. 173/1967 (Α' 189) εφαρμόζεται αποκλειστικά για τον υπολογισμό των αποζημιώσεων λόγω λύσεως των συμβάσεων του προσωπικού της παραγράφου 2 του άρθρου 3 της υπ' αριθμ. ΟΙΚ 02/11.6.2013 κοινής απόφασης του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό και του Υπουργού Οικονομικών (Β' 1414), για εκείνο το προσωπικό που, μέσα σε διάστημα τριών (3) ετών από την έναρξη ισχύος της παρούσας διάταξης, θα απασχοληθεί με οποιονδήποτε τρόπο ή με οποιουδήποτε είδους σύμβαση έργου ή εργασίας με το νέο δημόσιο ραδιοτηλεοπτικό φορέα (NEPIT Α.Ε.). Η διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του α.ν. 173/1967 δεν εφαρμόζεται για το προσωπικό που δεν εμπίπτει στη ρύθμιση του προηγούμενου εδαφίου.

Άρθρο 73 **Έναρξη ισχύος**

Οι διατάξεις του νόμου αυτού ισχύουν από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με εξαίρεση τα οριζόμενα στο άρθρο 67 ή αν άλλως ορίζεται στις επιμέρους διατάξεις αυτού.

Αθήνα, 23 Ιουλίου 2013

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΥΓΕΙΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΤΟΥΡΝΑΡΑΣ

ΣΠΥΡΙΔΩΝΑΣ -

ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

**ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ**

**ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ**

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΤΑΜΑΤΗΣ

